

III. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ STANDARDOWEGO ZESTAWU EGZAMINACYJNEGO

10. Analiza rozwiązań zadań standardowego zestawu egzaminacyjnego w części humanistycznej

Analizę rozwiązań zadań standardowego zestawu egzaminacyjnego w części humanistycznej przeprowadzono na różnych płaszczyznach. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej w 2011 roku opracowano dla:

- obszaru standardów *czytanie i odbiór tekstów kultury* – zadań zamkniętych wielokrotnego wyboru i zadań krótkiej odpowiedzi,
- obszaru standardów *tworzenie własnego tekstu* – zadań krótkiej odpowiedzi i zadań rozszerzonej odpowiedzi.

Na tegorocznym egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej umiejętności z obszaru standardów *czytanie i odbiór tekstów kultury* sprawdzono 20 zadaniami zamkniętymi wielokrotnego wyboru oraz czterema zadaniami krótkiej odpowiedzi (zadania 21., 23., 24., 25.). Współczynnik łatwości wyniósł **0,62**, co oznacza, że w tym obszarze trzecioklasiści uzyskali *niżej zadawalający* poziom osiągnięć.

Z kolei umiejętności z obszaru standardów *tworzenie własnego tekstu*, którego łatwość wyniosła **0,50**, zbadano czterema zadaniami, w tym trzema zadaniami krótkiej odpowiedzi (zadania: 22., 26. i 27.) i dwoma zadaniami rozszerzonej odpowiedzi (zadania 28. i 29.). Gimnazjaliści w tym obszarze zaprezentowali, podobnie jak w obszarze standardów *czytanie i odbiór tekstów kultury*, *niżej zadawalający* poziom osiągnięć.

Obszar standardów: *czytanie i odbiór tekstów kultury* – zadania zamknięte wielokrotnego wyboru

Umiejętność *czytania tekstów kultury na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym* zbadano dwoma zadaniami. Dla zdających egzamin gimnazjalny w 2011 roku *łatwe* było zadanie 18. sprawdzające rozpoznawanie symbolicznego znaczenia określonego elementu architektonicznego, a *umiarkowanie trudne* – zadanie 14., w którym należało wskazać różnice między tekstem współczesnym a tekstem pierwotnym.

Pięcioma zadaniami wielokrotnego wyboru i jednym zadaniem krótkiej odpowiedzi zmierzono umiejętność *analizy i interpretacji tekstów kultury*. *Łatwe* dla gimnazjalistów okazały się zadania badające opanowanie umiejętności rozpoznawania związku między elementami opisywanej przestrzeni a podaną wartością (zadanie 1.), odczytywania intencji autora tekstu poprzez sposób wypowiedzania się osoby mówiącej w tekście (zadanie 8.) oraz wskazywania różnic w rozumieniu patriotyzmu przez autorów wypowiedzi (zadanie 24.). Natomiast zadania 11. i 12. przygotowane do oceny opanowania umiejętności interpretowania wyrażenia użytego w tekście i odczytywania intencji autora tekstu znalazły się wśród zadań *umiarkowanie trudnych*. Z kolei *trudne* było zadanie 9. sprawdzające, czy uczniowie potrafią odczytać intencje autora tekstu – wskazać środek stylistyczny zastosowany przez autora w określonej funkcji.

Umiejętność **wyszukiwania informacji z różnorodnych tekstów kultury** zbadano dwoma zadaniami zamkniętymi i dwoma zadaniami krótkiej odpowiedzi. Uzyskane wyniki dowodzą, że wskazywanie analogii między wydarzeniami historycznymi (zadanie 19.), wskazywanie wspólnego elementu artykułów hasłowych (zadanie 20.) i wskazywanie czynników wymienionych przez autora wypowiedzi (zadanie 23.) uczniowie opanowali na poziomie *niżej zadawalającym*. Z kolei *dobry* poziom osiągnąć zaprezentowali w definiowaniu pojęcia – wyszukiwaniu wspólnej cechy wskazanych wypowiedzi.

Trzema zadaniami zamkniętymi zbadano opanowanie przez gimnazjalistów umiejętności **dostrzegania w odczytywanym tekście środków wyrazu i określania ich funkcji**. Zadanie 13. polegające na rozpoznaniu miary rytmicznej mazura poprawnie rozwiązało 87% przystępujących do egzaminu. W zadaniu 5. umiejętnością wskazywania środka stylistycznego zastosowanego w tekście w określonym celu wykazało się 53% zdających. Z kolei zadanie 6. sprawdzające rozpoznawanie znanego tekstu ikonicznego okazało się dla gimnazjalistów *umiarkowanie trudne*.

Do określenia poziomu opanowania umiejętności **odnajdywania i interpretowania związków przyczynowo-skutkowych** – dostrzegania zależności między wydarzeniami historycznymi i ich konsekwencjami skonstruowano zadanie 16. Zadanie okazało się *trudne*, – poprawnie rozwiązało je 49% uczniów.

Zadania 3., 4., 7., 10., 15., 17. i 21. badały umiejętność **dostrzegania i analizowania kontekstów niezbędnych do analizy i interpretacji tekstu**. Zadaniem *łatwym* było dla gimnazjalistów zadanie 3., w którym mieli wskazać czas wydarzeń historycznych zaprezentowanych we fragmencie *Pana Tadeusza*. W zadaniu 7. wymagano od uczniów, aby wskazali autora podanego tekstu, a w zadaniu 21. – zdefiniowali pojęcie *patriotyzm lokalny*. Zadania te okazały się dla zdających *umiarkowanie trudne*. Z kolei największą trudność w tej grupie umiejętności sprawiło uczniom opanowanie umiejętności rozpoznawania właściwego ciągu chronologicznego (zadanie 4.), rozpoznawania znanego tekstu ikonicznego (zadanie 6.) oraz wskazywanie postaci historycznej spełniającej warunki określone w poleceniu (zadanie 15.).

Umiarkowanie trudne na tegorocznym egzaminie gimnazjalnym okazało się zadanie sprawdzające umiejętność **dostrzegania wartości wpisanych w tekst kultury**. 69% zdających wskazało wartość łączącą bohaterów *Pana Tadeusza* (zadanie 2.).

Obszar standardów: czytanie i odbiór tekstów kultury
– zadania otwarte krótkiej odpowiedzi

Zadanie 21. (0-1)

Podaj znaczenie nazwy *patriotyzm lokalny*.

Standard wymagań I.6. Dostrzeganie kontekstu niezbędnego do interpretacji tekstu. Sprawdzana czynność Uczeń definiuje pojęcie.	
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Punktacja
Poprawnie zdefiniowanie pojęcia.	1
Odpowiedź, która nie definiuje poprawnie pojęcia lub jest zbyt ogólna.	0
Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Patriotyzm lokalny to przywiązanie do miejsca, z którym jest się związany.</i> ▪ <i>Patriotyzm lokalny to przywiązanie do miejscowości lub regionu, z którego się pochodzi.</i> 	
Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Patriotyzm lokalny to miłość do swego kraju.</i> ▪ <i>O patriotyzmie lokalnym mówimy wtedy, gdy coś kochamy.</i> 	
Łatwość zadania 0,55 - zadanie umiarkowanie trudne	
Najczęściej powtarzające się błędy Uczniowie <ul style="list-style-type: none"> • przytaczali definicję <i>patriotyzmu</i> zamiast podawać znaczenie pojęcia <i>patriotyzm lokalny</i>, mylili <i>patriotyzm</i> z <i>patriotyzmem lokalnym</i>, np. <i>Patriotyzm lokalny to miłość ojczyzny połączona z gotowością poniesienia ofiary dla niej</i>. • błędnie definiowali pojęcie, np. <i>Patriotyzm lokalny to przywiązanie i miłość do innych narodów</i>. • definiowali <i>patriotyzm lokalny</i> poprzez dookreślanie pojęcia <i>patriotyzm</i>, np. <i>Patriotyzm lokalny to szczery, prawdziwy, gorący, płynący prosto z serca patriotyzm</i>. • traktowali <i>patriotyzm</i> i <i>patriotyzm lokalny</i> jako pojęcia synonimiczne, np. <i>Patriotyzm, czyli patriotyzm lokalny to szacunek, przywiązanie i miłość regionu i kraju</i>. • udzielali odpowiedzi zbyt ogólnej, np. <i>Patriotyzm lokalny, to przywiązanie do czegoś i szacunek czegoś</i>. • błędnie odczytywali znaczenie wyrazu <i>lokalny</i>, np. <i>Patriotyzm lokalny to przywiązanie do lokalu, działki, domu, pokoju</i>. • mylili <i>patriotyzm</i> z nazwą innego uczucia do kraju, np. <i>To tęsknota za krajem</i>. 	

Zadanie 23. (0-1)

Wymień czynniki, które zdaniem Stanisława Sojki decydują o przynależności narodowej człowieka.

Standard wymagań I.3. Wyszukiwanie informacji w tekście. Sprawdzana czynność Uczeń wskazuje czynniki wymienione przez autora wypowiedzi.	
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Punktacja
Wskazanie wszystkich (3) wymienionych przez Stanisława Sojkę czynników decydujących o przynależności narodowej człowieka.	1
Inna odpowiedź niewynikająca z tekstu.	0
Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt ▪ <i>język, historia i kultura</i>	
Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów ▪ <i>język, historia</i>	
Łatwość zadania 0,61 – zadanie <i>umiarkowanie trudne</i>	
Najczęściej powtarzające się błędy Uczniowie <ul style="list-style-type: none"> wymieniali dwa zamiast trzech czynników, np. <i>Według Stanisława Sojki o przynależności narodowej decydują język i historia; Według Sojki to historia i kultura.</i> wskazywali czynnik, który nie wynikał z wypowiedzi S. Sojki, np. <i>Te same geny, pokrewieństwo.</i> udzielali odpowiedzi niezgodnie z poleceniem – wskazywali na czynniki składające się na patriotyzm zamiast wymieniać czynniki decydujące o przynależności narodowej, np. <i>szacunek do kraju.</i> przywoływali sformułowania, które nie decydują o przynależności narodowej, np. <i>tęsknota za ojczyzną, flaga, dobre stosunki z sąsiadami, sport, demokracja.</i> 	

Zadanie 24. (0-2)**Wyjaśnij, czym różni się rozumienie patriotyzmu w wypowiedziach**

1. Anny Dymnej i Zbigniewa Bońka – .....

.....

.....

.....

2. Anny Dymnej i Stanisława Sojki – .....

.....

.....

.....

Standard wymagań

I.2. Interpretowanie tekstu z uwzględnieniem intencji nadawcy.

Sprawdzana czynność

Uczeń wskazuje różnice w rozumieniu patriotyzmu przez autorów wypowiedzi.

Kryteria i zasady przyznawania punktów	Punktacja
Wskazanie różnic między każdą parą wypowiadających się osób.	2
Wskazanie różnic w wypowiedziach jednej pary.	1
Podanie informacji niezgodnych z warunkami zadania lub brak wskazania różnic w zacytowanych wypowiedziach.	0

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 punkty

- *Dla Anny Dymnej patriotyzm oznacza instynktowne przywiązanie do kraju urodzenia, takie, że nie wyobraża sobie życia gdzie indziej – zawsze do niego wraca, natomiast dla Zbigniewa Bońka patriotyzm to szacunek dla kraju i duma z reprezentowania go, duma z symboli narodowych.*
- *Anna Dymna jest bardzo przywiązana do swego kraju. Polska jest dla niej najpiękniejsza i nie wyobraża sobie życia poza jej granicami. Stanisław Sojka w definicji patriotyzmu na plan pierwszy wysuwa mniejsze wspólnoty: rodzinę i małe ojczyzny. Wiąże też patriotyzm z szacunkiem dla innych.*

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

- *Dla Anny Dymnej patriotyzm oznacza instynktowne przywiązanie do kraju urodzenia, takie, że nie wyobraża sobie życia gdzie indziej – zawsze do niego wraca, natomiast dla Zbigniewa Bońka patriotyzm to szacunek dla kraju i duma z reprezentowania go, duma z symboli narodowych.*

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów

- *Każdy z mówiących kocha swój kraj, więc trudno wskazać różnice w ich wypowiedziach.*

Łatwość zadania0,70 – zadanie *łatwe***Najczęściej powtarzające się błędy****Uczniowie**

- wskazywali na podobieństwa zamiast wykazywać różnice w wypowiedziach A. Dymnej, Z. Bońka oraz A. Dymnej i S. Sojki, np. *Oboje uważają, że patriotyzm to silne przywiązanie do miejsca, w którym się urodzili.*
- wyjaśniali, jak rozumie patriotyzm jedna z postaci, zamiast wskazać różnicę w rozumieniu patriotyzmu dwóch wypowiadających się osób, np. *Dla Anny Dymnej patriotyzm to przywiązanie do ojczyzny i chęć pozostania w niej.*
- stwierdzali, że występują różnice w rozumieniu patriotyzmu przez pary wypowiadających się osób, ale nie przytaczali argumentacji, np. *Rozumienie patriotyzmu A. Dymnej i S. Sojki różni się; Każdy z nich ma swoje zdanie na temat patriotyzmu.*
- wyciągali fałszywe wnioski, np. *Dla Anny Dymnej patriotyzm to uczucia kocie, a dla Z. Bońka to globalizacja; Aktorka nie patrzy na ludzi tylko na zwierzęta; Zbigniew Boniek uważa, że nie należy wyjeżdżać z ojczyzny.*
- posługiwali się argumentami spoza tekstu, np. *Dla S. Sojki to walka z bronią w ręku.*

Zadanie 25. (0-1)

Podaj definicję patriotyzmu zgodną z wypowiedziami Anny Dymnej, Zbigniewa Bońka i Stanisława Sojki.

Standard wymagań

I.3. Wyszukiwanie informacji w tekście.

Sprawdzana czynność

Uczeń definiuje pojęcie – wyszukuje cechy wspólne wskazanych wypowiedzi.

Kryteria i zasady przyznawania punktów	Punktacja
Sformułowanie definicji patriotyzmu zgodnej ze wszystkimi wypowiedziami przytoczonymi w tekście.	1
Sformułowanie definicji niezgodnej ze wszystkimi wypowiedziami przytoczonymi w tekście.	0

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

- *Patriotyzm to przywiązanie do ojczyzny.*
- *Patriotyzm to poczucie więzi z krajem, w którym się ktoś urodził.*

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów

- *Patriotyzm powinien wyrażać się dążeniem do przyjaźni i współpracy ze wszystkimi narodami.*
- *Ojczyzną człowieka jest cały świat.*

Łatwość zadania

0,87 - zadanie łatwe

Najczęściej powtarzające się błędy**Uczniowie**

- definiowali patriotyzm, ale bez odniesienia się do wypowiedzi A. Dymnej, Z. Bońka i S. Sojki, np. *Patriotyzm przejawia się udziałem ludzi w walce o wolność kraju.*
- formułowali definicję patriotyzmu obciążoną błędem merytorycznym, np. *Patriotyzm to uwielbienie wszystkich ludzi i narodów; Patriotyzm to miłość rodziny.*
- podejmowali próby charakteryzowania lub podsumowania wypowiedzi postaci zamiast definiować pojęcie, np. *Wszystkie trzy postaci są silnie związane z krajem; Tych troje ma różne rozumienie patriotyzmu; Z wypowiedzi Sojki, Dymnej i Bońka wynika, że najlepiej być w Polsce; Osoby te uważają, że patriotyzm jest ważny w życiu człowieka.*
- cytowali definicję patriotyzmu przytoczoną w zadaniu 19., np. *Miłość ojczyzny, własnego narodu połączona z gotowością ofiar dla nich.*
- wyjaśniali kolejno, czym jest patriotyzm dla poszczególnych postaci, np. *Dla Dymnej to przywiązanie, dla Sojki to szacunek dla historii i tradycji, a dla Bońka to szacunek do miejsca urodzenia.*
- snuli refleksje na temat patriotyzmu, np. *Każdy powinien być patriotą; Patriotyzm – powinna to być cecha, która towarzyszy każdemu mieszkańcowi naszego kraju; Patriotyzm jest jak magnez, a patriota jak metal.*

Podsumowanie

Opanowanie umiejętności z obszaru standardów *czytanie i odbiór tekstów kultury* sprawdzono zadaniami odnoszącymi się do różnorodnych tekstów kultury. Były to:

- fragment *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza (zadania 1.-5.),
- fragmenty czterech obrazów Jana Matejki o tematyce historycznej (zadanie 6.),
- *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech* Józefa Wybickiego (zadania 7.-16.),
- fragment eseju *Monte Cassino* Melchiora Wańkowicza (zadania 17.-19.),
- dwie definicje słownikowe wyrazu *patriotyzm* (zadanie 20.),
- fragment artykułu *Jak widzą patriotyzm?* z „Dziennika” (zadania 23.-25.).

Łatwość podtestu zadań zamkniętych i zadań krótkiej odpowiedzi z tego obszaru wyniosła **0,62**.

Wyniki dowodzą, że uczniowie w żadnym zadaniu badającym opanowanie umiejętności *czytania i odbioru tekstów kultury* nie uzyskali **bardzo dobrego** poziomu osiągnięć.

Znaczącą grupę, tj. 8 zadań, czyli 33% wszystkich zadań obszarze standardów *czytanie i odbiór tekstów kultury*, stanowiły zadania *łatwe*. Uczniowie osiągnęli **dobry** poziom osiągnięć w zadaniach sprawdzających umiejętność:

- odczytywania intencji autora tekstu (zadanie 8.),
- rozpoznawania miary rytmicznej mazura (zadanie 13.),
- rozpoznawania symbolicznego znaczenia określonego elementu architektonicznego (zadanie 18.),
- definiowania pojęcia – wyszukiwania cech wspólnych wskazanych wypowiedzi (zadania 25.);

natomiast **zadawalający** poziom uzyskali w zadaniach badających:

- rozpoznawanie związku między elementami opisywanej przestrzeni a podaną wartością (zadanie 1.),
- wskazywanie czasu wydarzeń (zadanie 3.),
- rozpoznawanie miejsca podanego wydarzenia (zadanie 17.),
- wskazywanie różnic w rozumieniu patriotyzmu przez autorów wypowiedzi (zadanie 24.).

Równe znaczącą grupę tworzyły zadania *umiarkowanie trudne* (10 zadań – 42%), w których na **niżej zadawalającym** poziomie uczniowie wykazali się umiejętnościami:

- wskazywania wartości łączącej bohaterów tekstu (zadanie 2.),
- wskazywania środka stylistycznego zastosowanego w tekście w określonym celu (zadanie 5.),
- rozpoznawania znanego tekstu ikonicznego (zadanie 6.),

- wskazywania autora podanego tekstu (zadanie 7.),
- interpretowania wyrażenia użytego w tekście (zadanie 11.),
- odczytywania intencji autora tekstu (zadanie 12.),
- wskazywania analogii między wydarzeniami historycznymi (zadanie 19.),
- wskazywania wspólnego elementu artykułów hasłowych (zadanie 20.),
- definiowania pojęcia (zadanie 21.),
- wskazywania czynników wymienionych przez autora wypowiedzi (zadanie 23.).

Najslabiej wśród zadań badających obszar standardów *czytanie i odbiór tekstów kultury* wypadło sześć zadań (25%). **Niski** poziom osiągnąć zaprezentowali gimnazjaliści w opanowaniu umiejętności:

- rozpoznawania właściwego ciągu chronologicznego (zadanie 4.),
- odczytywania intencji autora tekstu (zadanie 9.),
- wskazywania szeregu wyrazów bliskoznacznych (zadanie 10.),
- wskazywania różnic między tekstem współczesnym a tekstem pierwotnym (zadanie 14.),
- wskazywania postaci historycznej spełniającej warunki wskazane w poleceniu (zadanie 15.),
- dostrzegania zależności między wydarzeniami historycznymi i ich konsekwencjami (zadanie 16.).

Obszar standardów: *tworzenie własnego tekstu*
– zadania krótkiej odpowiedzi

Zadanie 22. (0-3)

Odwołując się do wiedzy na temat wydarzeń z dziejów walki Polaków o wolność, wykaż, że Tadeusz Kościuszko, Jan Henryk Dąbrowski i Józef Piłsudski zasłużyli na miano patriotów. Uwzględnij czas podanych przez siebie wydarzeń.

1. Tadeusz Kościuszko – .....
.....
2. Jan Henryk Dąbrowski – .....
.....
3. Józef Piłsudski – .....
.....

Standard wymagań

II.5. Formułowanie argumentów uzasadniających podane stanowisko.

Sprawdzana czynność

Uczeń uzasadnia trafność opinii.

Kryteria i zasady przyznawania punktów	Punktacja
Wskazanie czasu i zdarzeń, które potwierdzą, że każda z podanych postaci zasłużyła na miano patrioty.	3
Wskazanie czasu i zdarzeń, które potwierdzą, że dwie z wymienionych postaci zasłużyły na miano patrioty.	2
Wskazanie czasu i zdarzeń, które potwierdzą, że jedna z wymienionych postaci zasłużyła na miano patrioty.	1
Podanie informacji niezgodnych z warunkami zadania lub podanie nieprawdziwych informacji dotyczących osób wskazanych w poleceniu lub brak określenia czasu podanego przez siebie wydarzenia lub określenie wyłącznie czasu, bez podania wydarzenia.	0
Przykładowa odpowiedź oceniona na 3 punkty <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Tadeusz Kościuszko – walczył w wojnie przeciwko Rosji w 1792 r.: dowodził w bitwie z Rosją pod Dubienką, odznaczył się również w bitwie pod Zieleńcami; był wodzem</i> 	

powstania narodowego w 1794 r. (zwyciężył w bitwie pod Racławicami); po klęsce pod Maciejowicami w 1794 r. był więziony w twierdzy w Petersburgu; od 1796 r. przebywał na emigracji (był zwolennikiem tworzenia Legionów polskich).

- *Jan Henryk Dąbrowski – uczestniczył w insurekcji kościuszkowskiej w 1794 r.; utworzył Legiony Polskie we Włoszech – 1797 r.; walczył u boku Napoleona we Włoszech od 1797 r., zorganizował antypruskie powstanie w Wielkopolsce w 1806 roku, uczestniczył w bitwie pod Frydlandem w 1809 r., brał udział w kampanii rosyjskiej w 1812 r. (przeprawa przez Berezynę); po śmierci księcia Józefa Poniatowskiego w 1813r. dowodził armią Księstwa Warszawskiego.*
- *Józef Piłsudski – był Naczelnym Wodzem w wojnie polsko-ukraińskiej w l. 1918–1919 i wojnie polsko-bolszewickiej w l. 1919–21 oraz inicjatorem wyprawy kijowskiej w 1920 r.; współtworzył organizacje paramilitarne: w 1908 r. Związek Walki Czynnej, w 1914 r. 1 Kompanię Kadrową i Polską Organizację Wojskową; od 1914 r. był komendantem I Brygady Legionów walczącej przeciwko rosyjskiemu zaborcy; w 1917 roku doprowadził do tzw. kryzysu przysięgowego, w wyniku czego został aresztowany i osadzony w twierdzy magdeburskiej.*

Przykładowa odpowiedź oceniona na 2 punkty

- *Tadeusz Kościuszko był wodzem insurekcji (zwyciężył pod Racławicami) w 1794 roku.
Jan Henryk Dąbrowski dowodził armią Księstwa Warszawskiego w 1813 roku.
Józef Piłsudski walczył z zaborcami w XVIII wieku.*

Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt

- *Tadeusz Kościuszko dowodził powstaniem kościuszkowskim.
Jan Henryk Dąbrowski Utworzył Legiony Polskie we Włoszech.
Józef Piłsudski walczył o wolną Polskę w czasie I wojny światowej.*

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów

- *Tadeusz Kościuszko brał udział w walkach nie tylko w Polsce, ale i w wojnie o niepodległość USA.*
- *Tadeusz Kościuszko oddał swoje życie, walcząc z niemieckim najeźdźcą, ale dzięki niemu Polska odzyskała niepodległość.*
- *Jan Henryk Dąbrowski walczył w powstaniu kościuszkowskim. Wyróżnił się w walkach o Warszawę i został mianowany generałem. To on utworzył Legiony Polskie we Włoszech.*
- *Jan Henryk Dąbrowski jest związany z całą Polską swymi czynami niepodległościowymi i tekstem naszego hymnu narodowego.*
- *Piłsudski był genialnym dowódcą, wybitnym strategiem i politykiem. Jemu zawdzięczamy „cud nad Wisłą”.*
- *Józef Piłsudski był komendantem Legionów Polskich we Włoszech, walczył bohatersko u boku Napoleona w czasie wyprawy na Rosję.*

Łatwość zadania

0,19 – zadanie *bardzo trudne*

Najczęściej powtarzające się błędy**Uczniowie**

- mylili wydarzenia i fakty, np. *Jan Henryk Dąbrowski był autorem hymnu, walczył pod Grunwaldem; Józef Piłsudski był władcą Polski z dynastii Piastów; Kościuszkę walczył pod Monte Cassino i Termopilami; J. H. Dąbrowski walczył pod Poznaniem ze szwedzkim zaborcą i w powstaniu warszawskim.*
- podawali błędny czas wydarzeń, np. *powstanie kościuszkowskie wybuchło w 1772 roku; J. Piłsudski to wybitny wódz walczący o Polskę w XVIII wieku.*
- udzielali zbyt ogólnej odpowiedzi, np. *J. Piłsudski walczył o niepodległość; J. H. Dąbrowski odegrał ważną rolę w walce o niepodległość Polski; T. Kościuszkę stanął na czele powstania.*
- spełniali tylko częściowo wymagania określone w poleceniu, tzn. podawali wydarzenie historyczne, ale nie określali czasu tego wydarzenia, np. *J. H. Dąbrowski utworzył Legiony Polskie we Włoszech; Józef Piłsudski walczył z Rosjanami w bardzo ciężkich czasach dla Polski.*

Zadanie 26. (0-1)**Uzasadnij, że Karol Wojtyła po wyborze na papieża pozostał patriotą.****Standard wymagań**

II.5. formułowanie argumentów uzasadniających podane stanowisko.

Sprawdzana czynność

Uczeń formułuje argumenty.

Kryteria i zasady przyznawania punktów	Punktacja
Uzasadnienie zgodne z poleceniem.	1
Brak uzasadnienia lub błędy rzeczowe.	0

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt

- *Zawsze ciepło wypowiadał się o swojej ojczyźnie, chętnie spotykał się ze swymi rodakami w Rzymie i wielokrotnie pielgrzymował do ojczystego kraju.*
- *Do pielgrzymów z kraju zawsze zwracał się po polsku, utrzymywał żywe kontakty z przyjaciółmi z kraju, wspierał demokratyczne przemiany w Polsce.*

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 0 punktów

- *Jan Paweł II po wyborze na papieża pozostał patriotą.*
- *Jan Paweł II pozostał patriotą, ponieważ pomagał ludziom i w czasie II wojny światowej walczył za Polskę.*

Łatwość zadania

0,78 - zadanie umiarkowanie trudne

Najczęściej powtarzające się błędy**Uczniowie**

- dobierali niewłaściwe argumenty – cechy charakteru, które nie świadczyły o patriotyzmie Jana Pawła II, np. *On wszystkim wybaczał, również wybaczył Ali Babie; Był sprawiedliwy; Szanował drugiego człowieka; Pozostał patriotą, bo kochał cały świat; Kochał wszystkich ludzi, bez względu na kolor ich skóry; Troszczył się o innych i wielu pomagał.*
- popełniali błędy rzeczowe, np. *Jan Paweł II z karabinem w ręku walczył przeciwko komunizmowi; Pozostał patriotą, ponieważ po wyborze na papieża nie opuścił kraju; Urodził się i umarł w Polsce.*
- przywoływali fakty z życia Karola Wojtyły sprzed wyboru na papieża, np. *Podziwiał i doceniał w młodości uroki polskiej przyrody, głównie górskiej.*
- uzasadniali, że Karol Wojtyła po wyborze na papieża został patriotą, np. *Karol Wojtyła jak został papieżem został patriotą, ponieważ zrozumiał, że Polska jest najważniejsza; Po wyborze na papieża został patriotą, ponieważ zaczął reprezentować Polskę na arenie międzynarodowej.*
- stwierdzali, że Karol Wojtyła pozostał patriotą po wyborze na papieża, ale nie uzasadniali tej opinii, np. *Z całą pewnością po wyborze na papieża pozostał patriotą.*

Zadanie 27. (0-2)

Zdanie pojedyncze: *Pośrodku mającego tysiąc czterysta metrów kwadratowych plateau znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari* przekształć w zdanie złożone, zamieniając podkreślony imiesłów w zdanie podrzędne. Zastosuj poprawną interpunkcję.

Standard wymagań	
II.7. Dokonywanie celowych operacji na tekście.	
Sprawdzana czynność	
Uczeń dokonuje przekształcenia zdania pojedynczego w zdanie złożone.	
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Punktacja
Przekształcenie zdania pojedynczego w zdanie złożone, poprawna interpunkcja.	2
Przekształcenie zdania pojedynczego w zdanie złożone, interpunkcja niepoprawna.	1
Niepoprawne przekształcenie zdania.	0
Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 punkty <ul style="list-style-type: none"> <i>Pośrodku plateau, które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych, znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.</i> <i>Szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari znajduje się pośrodku plateau, które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych.</i> 	
Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt <ul style="list-style-type: none"> <i>Pośrodku plateau które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.</i> 	
Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów <ul style="list-style-type: none"> <i>Szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari znajduje się pośrodku plateau mającego tysiąc czterysta metrów kwadratowych.</i> 	
Łatwość zadania 0,35 - zadanie trudne	
Najczęściej powtarzające się błędy Uczniowie <ul style="list-style-type: none"> zmieniali tylko szyk wyrazów w zdaniu, np. <i>Znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari pośrodku mającego tysiąc czterysta metrów kwadratowych plateau.</i> zastępowali imiesłów innym imiesłowem, np. <i>Pośrodku mierzącego tysiąc czterysta metrów kwadratowych plateau znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.</i> przekształcali na zdanie współrzędnie złożone, np. <i>Plateau ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych, a na jego środku znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.</i> zmieniali sens wypowiedzi, np. <i>Pośrodku plateau, które ma szesnaście metrów kwadratowych, znajduje się krzyż Virtuti Militari o wysokości 1400 metrów.</i> nie stawiali kropki na końcu zdania, np. <i>Pośrodku plateau, które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych, znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari</i> nie wydzielali zdania podrzędnego przecinkami, np. <i>Pośrodku plateau które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.</i> 	

Obszar standardów: *tworzenie własnego tekstu*
– zadania rozszerzonej odpowiedzi

Zadanie 28. (0-6)

Uczniowie Twojej klasy postanowili otworzyć szkolne muzeum regionalne. Napisz w ich imieniu podanie do dyrektora szkoły z prośbą o pomoc finansową niezbędną do realizacji tego projektu.

TEMAT Standard wymagań II.3. Tworzenie tekstu o charakterze informacyjnym. Sprawdzana czynność Napisanie podania na określony temat zawierającego formalne wyróżniki tej formy wypowiedzi.	
JEZYK I STYL Standard wymagań II.1. Budowanie wypowiedzi poprawnej pod względem językowym i stylistycznym. Sprawdzana czynność Posługiwanie się zwrotami charakterystycznymi dla podania, dobór odpowiednich dla podania struktur składniowych, leksykalnych i frazeologicznych.	
ZAPIS Standard wymagań II.1. Budowanie wypowiedzi poprawnej pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym. Sprawdzana czynność Stosowanie reguł polskiej ortografii interpunkcji we własnej wypowiedzi pisemnej.	
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Punktacja
TEMAT	
Napisanie podania uwzględniającego prośbę i jej uzasadnienie, zawierającego wszystkie formalne wyróżniki tej formy użytkowej (miejscowość i data, nadawca, adresat, podpis).	3
Napisanie podania uwzględniającego prośbę i jej uzasadnienie, ale pominięcie jednego ze wskazanych wyżej formalnych wyróżników podania. lub Napisanie podania uwzględniającego prośbę (bez jej uzasadnienia), zawierającego wszystkie wymagane formalne wyróżniki podania.	2
Napisanie podania uwzględniającego prośbę (bez jej uzasadnienia) i pominięcie jednego ze wskazanych wyżej formalnych wyróżników podania. lub Napisanie podania uwzględniającego prośbę i jej uzasadnienie, ale pominięcie dwóch ze wskazanych wyżej formalnych wyróżników podania.	1

Napisanie podania uwzględniającego prośbę (bez jej uzasadnienia) i pominięcie dwóch ze wskazanych wyżej formalnych wyróżników podania.	0
JĘZYK I STYL	
Dostosowanie stylu do formy wypowiedzi poprzez posługiwanie się zwrotami charakterystycznymi dla podania, dobór odpowiednich dla podania struktur składniowych, leksykalnych i frazeologicznych.	2
Dostosowanie stylu do formy wypowiedzi poprzez posługiwanie się zwrotami charakterystycznymi dla podania, dobór odpowiednich dla podania struktur składniowych, leksykalnych i frazeologicznych (dopuszczalny jeden błąd).	1
Dostosowanie stylu do formy wypowiedzi poprzez posługiwanie się zwrotami charakterystycznymi dla podania, dobór odpowiednich dla podania struktur składniowych, leksykalnych i frazeologicznych (2 błędy i więcej).	0
ZAPIS	
Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny). <u>W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się</u> – najwyżej 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.	1
Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (2 i więcej błędów ortograficznych i interpunkcyjnych) <u>W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się</u> – powyżej 2 błędów ortograficznych i 2 błędów interpunkcyjnych.	0
Przykładowa odpowiedź oceniona na 6 punktów	
<p style="text-align: right;"><i>Skalno Wielkie, 17.11.2010 r.</i></p> <p><i>Jan Piotrowski</i> <i>Przewodniczący klasy III a</i> <i>Gimnazjum nr 3 w Skalnie Wielkim</i></p> <p style="text-align: right;"><i>Dyrektor Gimnazjum nr 3</i> <i>w Skalnie Wielkim</i></p> <p><i>W imieniu uczniów klasy III a zwracam się z prośbą o pomoc finansową umożliwiającą utworzenie w naszej szkole muzeum regionalnego.</i> <i>Zależy nam na realizacji tego projektu, ponieważ pragniemy upamiętnić historię naszego regionu i przybliżyć miejsca, z których pochodzimy i z którymi jesteśmy związani.</i> <i>Zdajemy sobie sprawę, że bez Pana pomocy finansowej zrealizowanie naszego pomysłu nie będzie możliwe, dlatego też prosimy o pozytywne rozpatrzenie naszej sprawy.</i></p>	

*Z wyrazami szacunku
Jan Piotrowski*

Przykładowe odpowiedzi ocenione w temacie na 0 punktów

I.

Zwracam się w imieniu uczniów klasy III b z prośbą o pomoc finansową umożliwiającą utworzenie w naszej szkole muzeum regionalnego.

*Dzięki temu muzeum mieszkańcy Katowic lepiej poznają historię swojego miasta.
Proszę o pozytywne rozpatrzenie mojej prośby.*

*Z wyrazami szacunku
Michalina Kowalska*

II.

Jaworzno, 12.04.2011 r.

Ewa Nowak

*Przewodnicząca klasy III c
Gimnazjum nr 333 w Jaworznie*

*Dyrektor Gimnazjum nr 333
w Jaworznie*

W imieniu uczniów klasy III c zwracam się z prośbą o pomoc finansową umożliwiającą utworzenie w naszej szkole muzeum regionalnego.

Prosimy o pozytywne rozpatrzenie mojej sprawy.

*Z poważaniem
Ewa Nowak*

Łatwość zadania

0,40 – zadanie *trudne*

Łatwość czynności

0,56 – napisanie podania na określony temat zawierającego formalne wyróżniki tej formy wypowiedzi – *umiarkowanie trudne*

0,19 – posługiwanie się zwrotami charakterystycznymi dla podania, dobór odpowiednich dla podania struktur składniowych, leksykalnych i frazeologicznych – *bardzo trudne*

0,31 – stosowanie reguł polskiej ortografii interpunkcji we własnej wypowiedzi pisemnej – *trudne*

Najczęściej powtarzające się błędy

W obszarze tematu uczniowie

- prosili o zgodę na otworzenie muzeum regionalnego zamiast formułować prośbę o pomoc finansową.

- pisali podanie na inny temat, np. *Zwracam się z prośbą w sprawie udzielenia zespołowi muzycznemu pomocy finansowej na otwarcie klubu muzycznego w naszej szkole.*
- formułowali prośbę o pomoc finansową, ale jej nie uzasadniali.
- nie uwzględniali w podaniu wszystkich formalnych wyróżników podania – najczęściej zapominali o informacjach o nadawcy i adresacie.
- umieszczali dane o nadawcy niespójne z podpisem, np. dane nadawcy: *Jacek Kowalski*, podpis: *Uczniowie klasy III.*

W obszarze języka i stylu uczniowie

- stosowali zwroty charakterystyczne dla listu prywatnego, np. *Drogi Panie Dyrektorze; Kochana pani Dyrektor; Chciałbym Cię przekonać.*
- używali zdrobnień, np. *Kasia, pieniążki.*
- stosowali skróty w nagłówku, np. *Do Dyr.; Gim.*
- nadużywali powtórzeń wyrazowych, np. *nasz.*
- nieumiejętnie wyznaczali granicę zdania.
- nadużywali wyrazów, wyrażeń i zwrotów z języka potocznego, np. *Nie wiem, czy ma Pan kasę...*

W obszarze zapisu uczniowie

- łamali reguły pisowni wyrazów wielką i małą literą szczególnie zwrotów grzecznościowych, np. **Szanowny dyrektorze* i nazw własnych, np. **gimnazjum Nr 111 w Katowicach.*
- łamali reguły stosowania kropki w skrótach wyrazów, np. ** nr.*
- stawiali kropki po podpisie i w nagłówku podania.
- nie stawiali przecinka między miejscowością i datą.
- łamali zasady pisowni wyrazów z u – ó, ż – rz, h – ch, np. **drogi, *warzne.*
- błędnie zapisywali samogłoski nosowe *a i e*, np. **prośbe, *zrobiom, *finansowom.*

Zadanie 29. (0-13)

Napisz rozprawkę na temat: *Patriotą można być zarówno w czasie wojny, jak i w czasach pokoju.* Określ swoje stanowisko w tej sprawie, a następnie uzasadnij je, popierając argumenty przykładami: jednym z literatury, jednym z historii i jednym wynikającym z własnych obserwacji.

Pamiętaj, że Twoja praca nie powinna być krótsza niż połowa wyznaczonego miejsca.

TEMAT

Standard wymagań

II.4. Tworzenie tekstu na zadany temat.

Sprawdzana czynność

Uczeń pisze rozprawkę: formułuje tezę adekwatną do tematu, przywołuje przykłady z literatury, historii i z własnych obserwacji, wykorzystując je do zilustrowania swojej wypowiedzi.

KOMPOZYCJA

Standard wymagań

II.4. Stosowanie zasad organizacji tekstu.

Sprawdzana czynność

Uczeń przestrzega graficznej segmentacji tekstu.

JĘZYK Standard wymagań II.1. Budowanie wypowiedzi poprawnej pod względem językowym. Sprawdzana czynność Uczeń pisze poprawnie pod względem językowym.		
STYL Standard wymagań II.1. Budowanie wypowiedzi poprawnej pod względem językowym. Sprawdzana czynność Uczeń pisze poprawnie pod względem stylistycznym.		
ZAPIS Standard wymagań II.1. Budowanie wypowiedzi poprawnej pod względem językowym. Sprawdzana czynność Uczeń przestrzega zasad ortografii i interpunkcji.		
Kryteria i zasady przyznawania punktów	Punktacja	Łatwość
TEMAT		
Teza (uczeń określił swoje stanowisko), argumentacja (uczeń przywołał adekwatne do zajętego stanowiska przykłady z literatury, historii i z własnych obserwacji, wszystkie przykłady poprawnie uzasadnił), podsumowanie (uczeń podsumował wypowiedź).	5	0,58
Teza (uczeń określił swoje stanowisko), argumentacja nie wyczerpuje wszystkich wymagań tematu (uczeń przywołał adekwatne do zajętego stanowiska przykłady z trzech dziedzin wskazanych w poleceniu, dwa przykłady są uzasadnione), podsumowanie (uczeń podsumował wypowiedź).	4	
Teza (uczeń określił swoje stanowisko), argumentacja nie wyczerpuje wszystkich wymagań tematu (uczeń przywołał adekwatne do zajętego stanowiska przykłady z trzech dziedzin wskazanych w poleceniu, jeden przykład jest uzasadniony lub przywołał przykłady z dwóch dziedzin wskazanych w poleceniu, oba są uzasadnione), podsumowanie (uczeń podsumował wypowiedź).	3	
Teza (uczeń określił swoje stanowisko), argumentacja nie wyczerpuje wymagań tematu (uczeń przywołał adekwatne do zajętego stanowiska przykłady z dwóch dziedzin wskazanych w poleceniu, jeden przykład jest uzasadniony lub przywołał przykłady z trzech dziedzin wskazanych w poleceniu, żaden przykład nie jest uzasadniony), podsumowanie (uczeń podsumował wypowiedź).	2	
Teza (uczeń określił swoje stanowisko), argumentacja nie wyczerpuje wymagań tematu (uczeń przywołał adekwatny do zajętego stanowiska przykład z jednej dziedziny wskazanej w poleceniu i go uzasadnił lub przywołał co najmniej dwa przykłady, ale żadnego przykładu nie uzasadnił), podsumowanie	1	

(uczeń podjął próbę podsumowania lub nie podsumował rozważań).		
Brak trafnych przykładów lub praca nie na temat.	0	
KOMPOZYCJA		
Poprawna segmentacja tekstu.	1	0,81
Brak segmentacji tekstu lub segmentacja przypadkowa.	0	
JĘZYK I STYL		
Poprawność składniowa, leksykalna, frazeologiczna i fleksyjna. 3 p. – najwyżej 3 błędy 2 p. – 4 błędy 1 p. – 5 błędów 0 p. – ponad 5 błędów	0-3	0,21
Poprawność stylistyczna. 1 p. – najwyżej 3 błędy 0 p. – ponad 3 błędy	0-1	0,48
ZAPIS		
Poprawność ortograficzna. 2 p. – 0 błędów 1 p. – 1 błąd 0 p. – ponad 1 błąd <u>W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się</u> 2 p. – najwyżej 2 błędy 1 p. – 3 błędy 0 p. – ponad 3 błędy	0-2	0,24
Poprawność interpunkcyjna. 1 p. – najwyżej 3 błędy 0 p. – ponad 3 błędy <u>W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się</u> 1 p. – najwyżej 4 błędy 0 p. – 5 błędów i więcej	0-1	0,22
Przykładowa odpowiedź ocenione w temacie na 5 punktów		
Patriota to człowiek, który swoją postawą daje świadectwo, że ojczyzna jest dla niego najważniejsza. Dbą o jej rozwój, kulturę, gospodarkę, a także nie waha się oddać życia, gdy zajdzie		

taka potrzeba. Czy zatem patriotą można być zarówno w czasie wojny, jak i w czasach pokoju? Postaram się odpowiedzieć na to pytanie, odwołując się do wybranych przykładów z literatury, historii naszego narodu oraz własnych spostrzeżeń.

Literatura polska obfituje w przykłady patriotycznych postaw. W czasie wojen miała ona za zadanie nawoływać Polaków do walki, krzepić ich serca, w czasie pokoju natomiast budzić patriotyczne uczucia, wskazywać wzorce postępowania.

„Kamienie na szaniec” Aleksandra Kamińskiego to przykład powieści o bezgranicznej miłości ojczyzny, miłości aż po grób. Bohaterowie książki poświęcili swoje życie dla kraju. „Alek”, „Rudy” i „Zośka” byli wzorem dla wielu młodych ludzi, którzy podobnie jak oni walczyli w obronie ojczyzny. Ich czyny i postawa mogą stanowić przykład dla innych, także dla nas. Dzięki takim książkom jak „Kamienie na szaniec” młodzi ludzie mogą zrozumieć, jak ważna jest wolność ojczyzny i jak potrzebny jest pokój na świecie.

Postawy patriotyczne miały niewątpliwie ogromny wpływ na to, w jakim kraju teraz żyjemy. Przykładem patrioty, który poświęcił życie walce o wolność ojczyzny, jest Tadeusz Kościuszko. Jako naczelnik powstania odniósł zwycięstwo w bitwie pod Racławicami, a jego męstwo i poświęcenie stały się wzorem dla przyszłych pokoleń, mimo że kolejne bitwy zostały przegrane.

Postacią, która także zasługuje na miano patrioty, jest Karol Wojtyła. Zawsze starał się pomagać Polsce i Polakom. Nigdy nie zapomniał o swoim pochodzeniu – często podczas nabożeństw pozdrawiał rodaków i wielokrotnie odwiedzał ojczyznę, choć czasy nie były łatwe. Zapisał się w historii jako człowiek, który przyczynił się do upadku komunizmu. Miał odwagę przeciwstawić się złu. Karol Wojtyła to wielki patriota, jeden z największych.

Dzisiaj miłość ojczyzny nie wymaga tylu poświęceń. W czasach pokoju patriotyzm przejawia się w dbałości o język ojczysty, w kultywowaniu narodowych tradycji, w szacunku dla narodowych symboli. Chociaż może się to wydać banalne, nawet kibicowanie polskim zawodnikom świadczy o uczuciach patriotycznych. W XXI wieku bycie patriotą oznacza także przestrzeganie praw, rzetelne wykonywanie obowiązków oraz aktywny udział w życiu publicznym, na przykład uczestniczenie w wyborach.

W swoich rozważaniach próbowałam odpowiedzieć na pytanie, czy patriotą można być zarówno w czasie wojny, jak i w czasach pokoju. Z przytoczonych przykładów wynika, że tak, choć – moim zdaniem – podczas wojny człowiek ma więcej możliwości, by udowodnić, że jest patriotą. O miłości ojczyzny w czasie pokoju wielu z nas zapomina. Szkoda, że dopiero w sytuacjach kryzysowych potrafimy się zjednoczyć i wspólnie działać dla dobra swego kraju. Mam jednak nadzieję, że dla większości z nas patriotyzm nigdy nie stanie się pustym słowem.

Łatwość zadania

0,43 – zadanie trudne

Najczęściej powtarzające się błędy

W obszarze tematu uczniowie

- mylili nazwiska autorów (np. Andrzej Skawiński: „Kamienie na szaniec”, Aleksander Fredro jest autorem „Syzyfowych prac”).
- zniekształcali tytuły utworów, np. Dywizjon 305.
- mylili nazwiska postaci literackich, np. Zygryd – bohater „Syzyfowych prac”, Roland ze Spychowa).
- przywoływali nieprawdziwe informacje z biografii postaci historycznych i literackich, np. Napoleon dowodził wojskiem pod Grunwaldem, walczył z Hitlerem i Stalinem; Jan Bytnar walczył w powstaniu warszawskim; Jacek Soplica brał udział w obu wojnach światowych.
- przytaczali wydarzenia nie występujące w fabule utworów literackich, np. W powieści H. Sienkiewicza „Latarnik” Stowarzyszenie Umarłych Poetów spotykało się w jaskini

i czytali zakazane polskie utwory.

- podawali niepoprawne imiona i nazwiska postaci historycznych, np. Tadeusz Rejent – pierwowzór obrazu Jana Matejki.
- podawali niepoprawne daty wydarzeń historycznych, np. *Wziął udział w powstaniu listopadowym, które wybuchło w 1944 roku.*
- wyciągali wnioski świadczące o braku zrozumienia istoty faktów, wydarzeń, zjawisk i zależności między nimi, np. *Jan Kochanowski pisał patriotyczne „Treny”; Jest to książka „Skąpiec”- bohater był patriotą, ba, był bardzo oszczędny i dlatego jego kraj się bogacił; Przesłaniem „Krzyżaków” Sienkiewicza jest walka z polskością i ochrona Zakonu.*
- przywołali nieadekwatne do zajętego stanowiska przykłady z dziedzin wskazanych w poleceniu, np. Formułowali tezę, że tylko w czasie wojny można być patriotą, ale popierali tezę przykładami tylko z czasów pokoju.
- dobierali nietrafne przykłady, np. *Maria Skłodowska-Curie była patriotką, ponieważ odkryła polon.*
- popierali tezę przykładami z jednej lub dwóch dziedzin wskazanych w poleceniu zamiast z trzech (z historii, literatury i własnych obserwacji).
- nie uzasadniali przywołanych przykładów.
- nietrafnie uogólniali, np. *Mickiewicz napisał swoje wiersze, aby pokazać jak bardzo kocha Polskę.*

W obszarze kompozycji uczniowie

- nie stosowali akapitów, interlinii lub bloku, aby wyodrębnić graficznie elementy kompozycji.

W obszarze języka i stylu uczniowie

- budowali zdania złożone z kilkunastu zdań pojedynczych.
- nieumiejętnie wyznaczali granicę zdania.
- powtarzali te same struktury składniowe.
- dobierali niewłaściwe wyrazy bliskoznaczne, np. *Latarnik jest bohaterem dzieła Henryka Sienkiewicza.*
- mylili wyrazy podobne morfologicznie i fonetycznie, np. *Walczyli z rozbiorcami.*
- dobierali niewłaściwe końcówki fleksyjne, np. *pisanie wierszów.*
- niewłaściwie używali spójników, przyimków, zaimków względnych, wyrażen przyimkowych, np. *Został pobity przez śmierć.*
- stosowali niewłaściwy szyk wyrazów w zdaniu, np. *Poświęcił zdrowie i życie dla dobra ich.*
- niewłaściwie używali imiesłowowego równoważnika zdania, np. *Będąc na emigracji, ogłoszono stan wojenny.*
- stosowali niejednoznaczne konstrukcje, np. *Papież był postrzelony.*
- naruszali stałe związki frazeologiczne, np. *Przedstawienia były odskocznią od szarej codzienności; Miał serce na ręce; Walczył do ostatniej kropli z żył.*
- nadużywali powtórzeń wyrazowych.
- stosowali wyrazy, wyrażenia i zwroty z języka potocznego, np. *Głupie pytanie. Jasne, że można być patriotą.; Bohater zawsze miał asa w rękawie. Mimo że był ciapowaty...*
- nadużywali zaimków, np. *Można to wywnioskować z tego, że uczestniczył w tych wydarzeniach.*

W obszarze zapisu uczniowie

- łamali zasady pisowni wyrazów z u – ó, ż – rz, h – ch , np. **młodzierz, *lektóra,*

*chistoryk.

- łamali zasady stosowania wielkiej litery, np. **"Kamienie na Szaniec"*, **polacy*, **Niemieckie*.
- błędnie stosowali reguły dotyczące pisowni łącznej i rozdzielnej partykuły *nie* i *by* z różnymi częściami mowy, np. **musiał by*, **nie długo*, ***.
- błędnie zapisywali samogłoski nosowe, szczególnie w wygłosie, np. **sądze*, **wiedzom*.
- łamali reguły pisowni wyrażen przyimkowych, np., **poza tym*, **przedewszystkim*, **na przykład*.
- nie rozdzielali przecinkiem imiesłowowego równoważnika zdania, np. **Złożywszy przysięgę zaprzestał walki z wrogiem*.
- nie rozdzielali przecinkiem zdań składowych, np. **Kochał Polaków szanował tradycje narodowe troszczył się o przyszłość swojej ojczyzny*.

Podsumowanie

Łatwość zadań krótkiej i zadań rozszerzonej odpowiedzi badających formułowanie argumentów uzasadniających podane stanowisko, przekształcanie składniowo zdania, a także tworzenia tekstu użytkowego (podania i rozprawki) na zadany temat wyniosła **0,40**.

Z analizy rozwiązań uczniowskich wynika, że istotny wpływ na poziom wykonania zadań sprawdzających umiejętności z obszaru standardów **tworzenie własnego tekstu** miała poprawność merytoryczna. Uczniowie z reguły właściwie dobierali informacje i na ich podstawie wyciągali prawidłowe wnioski. Jednak popełniali bardzo często błędy merytoryczne, które świadczyć mogą o brakach w opanowaniu sprawności z historii i języka polskiego opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Na przykład przy sprawdzaniu opanowania umiejętności formułowania argumentów wyższe wskaźniki łatwości zaobserwowano w zadaniu, w którym gimnazjaliści mogli powołać się na wiedzę ogólną o Janie Pawle II (zadanie 26.), a znacząco niższe w zadaniu wymagającym wykazaniem się znajomością biografii T. Kościuszki, J. H. Dąbrowskiego i J. Piłsudskiego (zadanie 22.). Uczniowie tracili punkty nawet wówczas, gdy argumenty mogli popierać dobranymi przez siebie przykładami z historii, literatury i własnych obserwacji - mylili nazwiska autorów, postaci historycznych i literackich, tytuły utworów, daty i wydarzenia (zadanie 29.).

Spośród umiejętności z obszaru **tworzenie własnego tekstu** badanych w tym roku na egzaminie, uczniowie uzyskali **dobry** poziom osiągnięć tylko w jednej umiejętności, a mianowicie w przestrzeganiu graficznej segmentacji tekstu (zadanie 29.2.). Z kolei **zadawający** poziom osiągnęli w umiejętności formułowania argumentów uzasadniających, że Karol Wojtyła po wyborze na papieża pozostał patriotą (zadanie 26.).

Natomiast **niżej zadawający** stopień osiągnięć uzyskali gimnazjaliści w opanowaniu umiejętności:

- formułowania i uzasadniania swojej prośby, celowego doboru informacji, zachowania formalnych wyróżników podania (miejscowości i daty, nadawcy i adresata, podpisu) (zadanie 28.1.),
- formułowania w rozprawce tezy adekwatnej do tematu, przywoływania przykładów z literatury, historii i z własnych obserwacji ilustrujących przyjęte stanowisko (zadanie 29.1.).

Więcej problemów, o czym świadczy **niski** stopień osiągnięć, przysporzyły tegorocznym zdającym zadania sprawdzające umiejętności:

- dokonywania przekształcenia zdania pojedynczego w zdanie złożone (zadanie 27.),
- pisania poprawnie pod względem językowym i stylistycznym (zadanie 29.3.1., 29.3.2.),
- stosowania reguł ortografii i interpunkcji w podaniu (zadanie 28.3.),
- stosowania reguł ortografii i interpunkcji w dłuższej formie wypowiedzi (rozprawce) (zadanie 29.4.1., 29.4.2.).

Najniższy poziom wykonania – **bardzo niski** – uzyskali uczniowie w zadaniach 22. i 28. Bardzo trudne było dla nich uzasadnianie trafności opinii (zadanie 22.), trudne dostosowanie stylu do formy wypowiedzi poprzez posługiwanie się zwrotami

charakterystycznymi dla podania, dobór odpowiednich dla podania struktur składniowych, leksykalnych i frazeologicznych (zadanie 28.2.).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej dostarczyły informacji, na ile uczniowie przystępujący w kwietniu 2011 roku do egzaminu zewnętrznego opanowali po III etapie edukacji umiejętności opisane w obszarach standardów *czytanie i odbiór tekstów kultury* oraz *tworzenie własnego tekstu*. Kontekstowa analiza osiągnięć uczniów na egzaminie doniosłym może być przydatna do uzyskania informacji zwrotnej o efektywności kształcenia wybranych umiejętności oraz do planowania pracy dydaktycznej.

11. Analiza rozwiązań zadań standardowego zestawu egzaminacyjnego w części matematyczno-przyrodniczej

Zadania zamknięte (1.–25.)

W zestawie zadań wśród 25 zadań wielokrotnego wyboru było 8 zadań matematycznych oraz 17 zadań które sprawdzały umiejętności i wiadomości z zakresu przedmiotów przyrodniczych. Porównanie współczynników łatwości w obu grupach zadań wskazuje, że gimnazjaliści lepiej radzili sobie z zadaniami przyrodniczymi.

Matematyka

Zadania: 1., 2. i 3. wymagały oprócz umiejętności operowania procentami, także uważnej analizy treści, ponieważ pytania odnosiły się do informacji wstępnej zawierającej różne dane o podobnie brzmiących nazwach znaczeniowych. Zadanie 1., którego rozwiązanie polegało na obliczeniu liczby na podstawie jej procentu, okazało się *umiarkowanie trudne* (0,68¹). Podobną łatwość miało zadanie 3., w którym należało obliczyć, jakim ułamkiem jednej liczby jest druga liczba (0,61). Trudność w obu tych zadaniach polegała na wyborze właściwych liczb spośród podanych i wykonaniu odpowiednich działań.

Więszym problem dla zdających było rozwiązanie zadania 2., które polegało na obliczeniu procentu danej liczby wyrażonej w procentach. Okazało się ono zadaniem *trudnym* (0,44). Trudność polegała na wyborze właściwych liczb spośród podanych i wykonaniu odpowiedniego działania (lub działań w zależności od przyjętej metody).

Zadanie 4. sprawdzało umiejętność budowania wyrażeń algebraicznych na podstawie opisu. Poprawne rozwiązanie wskazało tylko 13% zdających. Było to najtrudniejsze zadanie wśród zadań wielokrotnego wyboru. Zadania 5. i 6. sprawdzały umiejętność tworzenia wyrażeń arytmetycznych na podstawie tekstu oraz sprawność obliczeniową. Oba zadania okazały się *trudne* (5/0,44, 6/0,48). Zadanie 24. polegało na wskazaniu figury geometrycznej, która ma dokładnie jedną oś symetrii i to na ogół nie sprawiało trudności (0,80). W zadaniu 25. należało obliczyć pole trójkąta, ale pokazana na rysunku sytuacja wymagała wymyślenia odpowiedniego sposobu. Nie podano żadnego z wymiarów trójkąta, dlatego jego pole musiało być wyrażone jako różnica pól innych figur. Zadanie rozwiązało 42% gimnazjalistów.

Za rozwiązanie zadań matematycznych uczniowie zdobyli 50% punktów możliwych do zdobycia.

Przedmioty przyrodnicze

W grupie zadań przyrodniczych *trudne* okazały się zadania sprawdzające wiedzę z dziedziny nauk przyrodniczych: 17., 19. i 22. Gimnazjaliści na ogół nie potrafili wskazać różnicy w budowie komórek bakterii i komórek organizmów jądrowych (17./0,38), mieli problem z określeniem stosunku masowego pierwiastków w związku chemicznym (19./0,38) oraz ze stwierdzeniem obecności danego związku chemicznego na podstawie zabarwienia papierka uniwersalnego i zabarwienia fenoloftaleiny (22./0,49). Zadania: 9., 13., 14., 21. i 23. były zadaniami *umiarkowanie trudnymi*, wymagającymi na ogół przeprowadzenia nieskomplikowanego rozumowania. W zadaniu 9. należało wskazać konsekwencję ruchu obiegowego Ziemi, w 13. i 14. na podstawie schematu gimnazjaliści udzielali odpowiedzi na pytania dotyczące układu krwionośnego, natomiast w zadaniach 21. i 23. ustalali liczby jonów w roztworach kwasów i określali odczyn roztworu. Wymagało to wiedzy i umiejętności z zakresu chemii.

¹ W nawiasie podany jest współczynnik łatwości zadania lub nr zadania/współczynnik łatwości tego zadania.

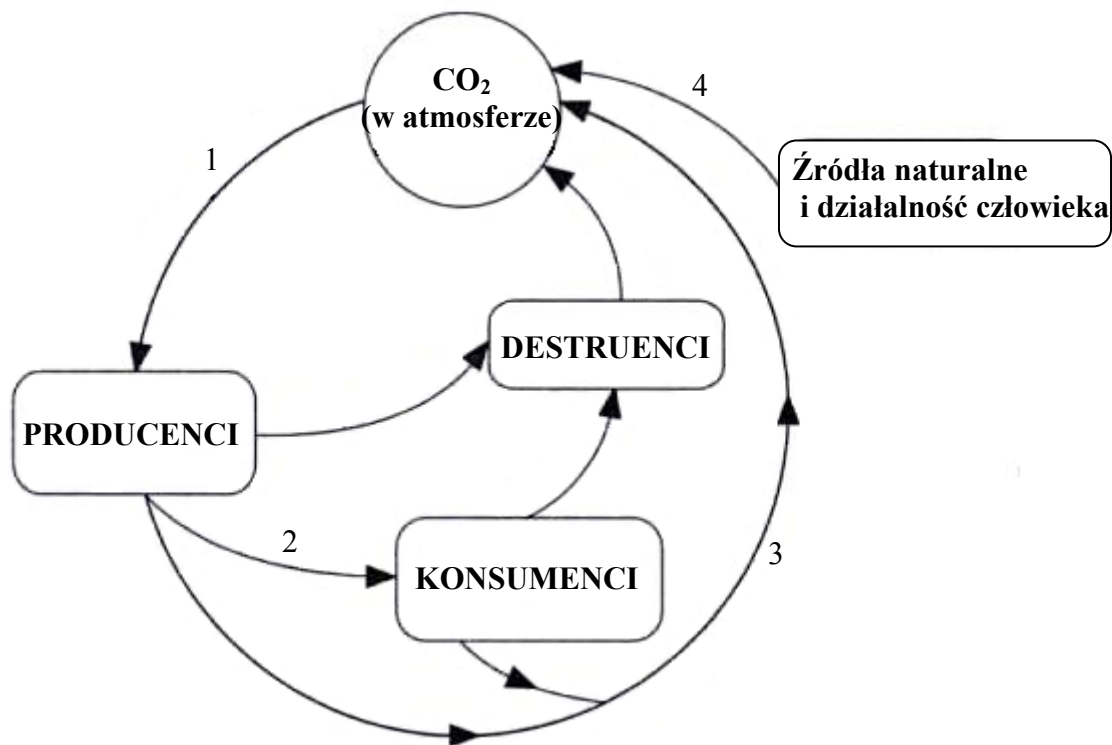
Pozostałe dziewięć zadań nie sprawiło gimnazjalistom trudności. Na ogół potrafili wskazać województwa oraz miasta wojewódzkie na mapie konturowej Polski (z. 7. i 8.), obliczyć kąt obrotu Ziemi w ciągu danego czasu (z. 10), powiązać zjawiska przyrodnicze z miejscem o podanych współrzędnych geograficznych (z. 11) oraz określić problem badawczy w opisanym doświadczeniu biologicznym (z. 16). W tej grupie zadań średnia łatwość osiągnęła wartość 0,79.

Za rozwiązanie zadań z przedmiotów przyrodniczych uczniowie zdobyli 67% punktów.

Zadania otwarte (26. – 36.)

Informacje do zadań 26. i 27.

Na schemacie przedstawiono obieg węgla w przyrodzie.

Na podstawie: *Biologia. Kompendium*, Warszawa 2007.

Zadanie 26. (0-2)

Podaj nazwy procesów oznaczonych strzałkami od 1 do 4.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Obszar standardów

wyszukiwanie i stosowanie informacji (II)

Standard

operowanie informacją (2)

Sprawdzane czynności:

- nazywanie procesów w obiegu węgla w przyrodzie

Przykładowe poprawne rozwiązania:**I**

- 1 – fotosynteza
- 2 – odżywianie
- 3 – oddychanie
- 4 – spalanie

II

- 1 – asymilacja
- 2 – pobieranie pokarmu do komórek
- 3 – utlenianie biologiczne
- 4 – spalanie

Zasady przyznawania punktów**Liczba punktów**

Poprawne nazwanie czterech procesów

2

Poprawne nazwanie trzech lub dwóch procesów

1

Poprawne nazwanie mniej niż dwóch procesów

0

Komentarz

W informacji poprzedzającej polecenie zadania przedstawiono schemat obiegu węgla w przyrodzie. W oparciu o schemat zdający zobowiązani byli do wpisania nazw procesów towarzyszących obiegowi węgla w przyrodzie.

Łatwość zadania - 0,10 (bardzo trudne)**Najczęściej powtarzające się błędne odpowiedzi:**

- podawanie błędnych nazw
- 1 – produkcja, utlenianie (zamiast fotosynteza lub asymilacja)
- 2 – konsumpcja, łańcuch pokarmowy, oddychanie, zjadanie (zamiast odżywianie)
- 3 – gnienie, wymiana gazowa, wydychanie, fotosynteza (zamiast oddychanie)
- 4 – oddychanie, wydalenie CO₂ do atmosfery, gazy cieplarniane, produkcja zanieczyszczeń (zamiast spalanie)

Zadanie 27. (0-1)

Jakie dwie główne grupy destruentów są odpowiedzialne za rozkład martwej materii organicznej?

Obszar standardów wyszukiwanie i stosowanie informacji (II) Standard operowanie informacją (2) Sprawdzane czynności: - wskazanie odpowiednie grupy organizmów	
Poprawne rozwiązanie: bakterie, grzyby	
Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne nazwanie dwóch grup organizmów	1
Poprawne nazwanie tylko jednej grupy organizmów lub podanie niewłaściwych nazw grup organizmów	0
Komentarz Rozwiązanie tego zadania polegało na poprawnym nazwaniu dwóch grup destruentów odpowiedzialnych za rozkład martwej materii organicznej.	
Łatwość zadania - 0,29 (trudne)	

Najczęściej powtarzające się błędne odpowiedzi:

- (1) reducenty i padlinożercy
- (2) bakterie i wirusy
- (3) grzyby i protisty
- (4) konsumenci i producenci
- (5) grzyby i pasożyty
- (6) bakterie i protisty
- (7) bakterie i organizmy

Informacje do zadań 28.–30.

Pewna firma telekomunikacyjna proponuje użytkownikom telefonów komórkowych cztery taryfy: A, B, C, D. Miesięczny rachunek telefoniczny jest sumą kwoty abonamentu i kosztu rozmów według podanych w tabeli stawek.

Taryfa	A	B	C	D
Abonament miesięczny w zł	20	40	80	120
Koszt jednej minuty połączenia w zł	1,10	0,75	0,60	0,40

Zadanie 28. (0-2)

Pan Kowalski wybrał taryfę C. W marcu otrzymał w promocji 120 bezpłatnych minut. Jaka jest wysokość miesięcznego rachunku telefonicznego, jeśli łączny czas połączeń wykonanych przez pana Kowalskiego w marcu wyniósł 300 minut? Zapisz obliczenia.

Obszar standardów

wyszukiwanie i stosowanie informacji (II)

Standard

operowanie informacją (2)

Sprawdzane czynności:

- ustalenie wysokości rachunku telefonicznego,
- wykonanie obliczeń.

Przykładowe poprawne rozwiązania:**I sposób**

$$300 - 120 = 180$$

$$180 \cdot 0,6 + 80 = 188 \text{ (zł)}$$

Odp. Wysokość miesięcznego rachunku telefonicznego jest równa 188 zł.

II sposób

$$300 \cdot 0,6 = 180 \text{ (zł)}$$

$$120 \cdot 0,6 = 72 \text{ (zł)}$$

$$180 - 72 + 80 = 188 \text{ (zł)}$$

Zasady przyznawania punktów**Liczba punktów**

Poprawne obliczenie wysokości miesięcznego rachunku telefonicznego

2

Poprawne obliczenie wysokości miesięcznego rachunku telefonicznego z błędami rachunkowymi lub niedoprowadzenie obliczeń do końca lub
obliczenie wysokości miesięcznego rachunku telefonicznego dla innych taryf bez błędów rachunkowych
lub
poprawne obliczenie kosztu połączeń bez uwzględnienia abonamentu miesięcznego

1

Np. obliczenie wysokości miesięcznego rachunku telefonicznego dla innych taryf z błędami rachunkowymi

0

Komentarz

Uczniowie na ogół dobrze (pod względem metody) rozwiązywali to zadanie. Do najczęstszych błędów należały błędy rachunkowe oraz pomijanie abonamentu jako składnika rachunku. Zdarzały się także przypadki obliczania wysokości rachunku telefonicznego, ale dla taryfy innej niż C.

Łatwość zadania - 0,60 (umiarkowanie trudne)**Najczęściej powtarzające się błędy:**

- błędy rachunkowe

1) $300 - 120 = \underline{280}$ (powinno być 180)

2) $180 \cdot 0,6 = \underline{10,80}$ (powinno być 108)

$$3) 300 \cdot 0,6 = \underline{18}$$

$$4) 180 \cdot 0,6 = \underline{114}$$

▪ błędy w zapisywaniu działań

$$1) 300 \text{ min} - 120 \text{ min} + 80 \text{ zł} = 180 \text{ min} + 80 \text{ zł} = 180 \cdot 0,6 \text{ zł} + 80 \text{ zł} \dots$$

$$2) 300 - 120 = 180 \cdot 0,6 = 108 + 80 = 188 \text{ zł}$$

▪ błędne rozumienie zasady tworzenia rachunku

1) odejmowanie abonamentu:

$$300 - 120 = 180$$

$$180 \cdot 0,6 = 108 \text{ zł}$$

$$\underline{108 - 80} = 28 \text{ zł (powinno być } 108 + 80 = 188 \text{ zł)}$$

„Odp. Wysokość miesięcznego rachunku telefonicznego jest równa 28 zł.”

2) pomijanie abonamentu:

$$300 - 120 = 180$$

$$180 \cdot 0,6 = 108 \text{ zł}$$

„Odp.: Wysokość miesięcznego rachunku telefonicznego jest równa 108 zł.”

3) nieuwzględnianie otrzymanych w promocji 120 bezpłatnych minut

4) Dzielenie czasu połączeń przez cenę jednej minuty połączenia

$$300 - 120 = 180$$

$$\underline{180 : 0,6} = 1800 : 6 = 300 \text{ zł}$$

$$300 + 80 = 380 \text{ zł}$$

„Odp.: Wysokość rachunku jest równa 380 zł.”

▪ błędy skumulowane

1) nieuwzględnienie bezpłatnych minut i pominięcie abonamentu

$$300 \cdot 0,6 = 180 \text{ zł}$$

„Odp.: Wysokość miesięcznego rachunku telefonicznego jest równa 180 zł.”

2) dwa błędy rachunkowe w trzech działaniach

$$300 - 120 = \underline{280} \text{ (powinno być } 180)$$

$$280 \cdot 0,6 + 80 = 168 + 80 = \underline{228} \text{ zł (powinno być } 248 \text{ zł)}$$

Zadanie 29. (0-2)

Która z taryf: C czy D jest korzystniejsza, jeżeli miesięczny czas połączeń jest nie mniejszy niż 200 minut? Zapisz obliczenia.

Obszar standardów:

umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu (I)

Standard:

wykonywanie obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych (2)

Sprawdzane czynności:

- obliczenie wysokości rachunków dla określonej liczby połączeń w dwóch różnych taryfach w celu wskazania taryfy korzystniejszej
- wykonanie obliczeń

Przykładowe poprawne rozwiązania:**I sposób**

$$\text{Taryfa C: } 80 + 200 \cdot 0,6 = 200 \text{ (zł)}$$

$$\text{Taryfa D: } 120 + 200 \cdot 0,4 = 200 \text{ (zł)}$$

$$\text{Taryfa C: } 80 + 201 \cdot 0,6 = 200,60 \text{ (zł)}$$

$$\text{Taryfa D: } 120 + 201 \cdot 0,4 = 200,40 \text{ (zł)}$$

Odp. Korzystniejsza jest taryfa D.

II sposób

$$\text{Taryfa C: } 80 + 200 \cdot 0,6 = 200 \text{ (zł)}$$

$$\text{Taryfa D: } 120 + 200 \cdot 0,4 = 200 \text{ (zł)}$$

Gdy czas połączeń wynosi 200 minut rachunki są równe. Gdy czas połączeń jest dłuższy niż 200 minut rachunek w taryfie D jest niższy niż w C, ponieważ koszt jednej minuty połączenia w taryfie D jest niższy.

Odp. Korzystniejsza jest taryfa D.

Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne obliczenie kwoty rachunku w obu taryfach dla 200 i więcej minut połączeń oraz wskazanie taryfy D lub Poprawne obliczenie kwoty rachunku w obu taryfach dla 200 minut połączeń i wskazanie taryfy D	2
Poprawne obliczenie kwoty rachunku w obu taryfach dla 200 i więcej minut połączeń bez wskazania korzystniejszej taryfy lub Poprawne obliczenie kwoty rachunku w obu taryfach dla więcej niż 200 minut połączeń i wskazanie taryfy D lub Poprawny sposób obliczenia kwoty rachunku w obu taryfach dla 200 i więcej minut połączeń oraz wskazanie korzystniejszej taryfy przy popełnianych błędach rachunkowych lub Poprawne obliczenie kwoty rachunku w obu taryfach dla 200 minut połączeń i podanie, że obie taryfy są jednakowo korzystne	1

Niepoprawny sposób obliczenia kwoty rachunku w obu taryfach dla 200 i więcej minut połączeń i wskazanie korzystniejszej taryfy	0 p.
<p>Komentarz</p> <p>Większość uczniów nie potrafiła obliczyć, która taryfa jest korzystniejsza. Oprócz błędów rachunkowych pojawiały się błędy świadczące o niezrozumieniu określenia „<u>nie mniejszy</u>”. Bardzo często gimnazjaliści obliczali wysokości rachunków tylko dla 200 minut rozmów, zauważali, że są równe i następnie stawiali błędny wniosek: „Obie taryfy są jednakowo korzystne”. Zdarzało się także, że obliczali ile należy zapłacić w każdej z taryf za 210 minut połączeń, porównywali otrzymane wartości i następnie stawiali poprawny, ale nieuprawniony wniosek.</p> <p>Zdający często popełniali błędy rachunkowe, nie uwzględniali abonamentu jako składnika rachunku oraz mylili taryfy.</p>	
Łatwość zadania: 0,37 (<i>trudne</i>)	

Najczęściej powtarzające się błędy:

- błędne rozumienie zasady tworzenia rachunku

1) C: $200 \cdot 0,6 + 80 = 200$

$$200 \cdot 80 = 16000$$

D: $200 \cdot 0,4 + 120 = 200$

$$200 \cdot 120 = 24000$$

„Odp.: Taryfa C jest korzystniejsza.”

- 2) pomijanie abonamentu:

C: $200 \cdot 0,6 = 120 \text{ zł}$

$$205 \cdot 0,6 = 123 \text{ zł}$$

D: $200 \cdot 0,4 = 80 \text{ zł}$

$$205 \cdot 0,4 = 82 \text{ zł}$$

„Odp.: Korzystniejsza jest taryfa D.”

- nieuprawnione wnioskowanie

- 1) obliczenie wysokości rachunku tylko dla 200 minut połączeń

C: $200 \cdot 0,6 = 120 \text{ zł}$

$$120 + 80 = 200 \text{ zł}$$

D: $200 \cdot 0,4 = 80 \text{ zł}$

$$80 + 120 = 200 \text{ zł}$$

„Odp.: Obie taryfy są jednakowo korzystne.”

- 2) obliczenie wysokości rachunku tylko dla 201 minut połączeń (lub innej większej niż 200 liczby minut)

C: $201 \cdot 0,6 + 80 = 120,60 + 80 = 200,60 \text{ zł}$

D: $201 \cdot 0,4 + 120 = 80,40 + 120 = 200,40 \text{ zł}$

„Odp.: Korzystniejsza jest taryfa D.”

- błędy rachunkowe

- mylenie taryf
- błędy skumulowane

1) nieuwzględnienie abonamentu i brak porównania rachunków dla większej od 200 liczby minut

$$C: 200 \cdot 0,6 = 120$$

$$D: 200 \cdot 0,4 = 80 \text{ zł}$$

$$120 > 80$$

„Odp.: Korzystniejsza jest taryfa D”

2) obliczenie wysokości rachunku tylko dla 210 minut połączeń i błędne wnioskowanie

$$C: 210 \cdot 0,6 + 80 = 126 + 80 = 206 \text{ zł}$$

$$D: 210 \cdot 0,4 + 120 = 84 + 120 = 204 \text{ zł}$$

„Odp.: Korzystniejsza jest taryfa C.”

Zadanie 30. (0-2)

Ile pełnych minut połączeń można maksymalnie wykonać w ciągu miesiąca, aby rachunek telefoniczny w taryfie A był niższy niż w taryfie B? Zapisz obliczenia.

Obszar standardów:

stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów (IV)

Standard:

tworzenie i realizowanie planu rozwiązania (4)

Sprawdzane czynności:

- wyznaczenie optymalnych warunków korzystania z taryfy A w porównaniu z taryfą B
- wykonanie obliczeń

Przykładowe poprawne rozwiązania:**I sposób**

x – liczba pełnych minut połączeń

$$20 + 1,1x < 40 + 0,75x$$

$$1,1x - 0,75x < 20$$

$$x < 57,14...$$

Odp.: Aby kwota rachunku w taryfie A była niższa niż w taryfie B można maksymalnie wykonać 57 pełnych minut połączeń.

II sposób

$$40 - 20 = 20$$

$$1,10 - 0,75 = 0,35$$

$$20 : 0,35 = 57,14...$$

Odp.: jw.

III sposób (prób i błędów)

Liczba minut	Opłata w taryfie A	Opłata w taryfie B	Porównanie
50	$20 + 50 \cdot 1,1 = 75,00$	$40 + 50 \cdot 0,75 = 77,50$	$A < B$
56	$20 + 56 \cdot 1,1 = 81,60$	$40 + 56 \cdot 0,75 = 82,00$	$A < B$
57	$20 + 57 \cdot 1,1 = 82,70$	$40 + 57 \cdot 0,75 = 82,75$	$A < B$
58	$20 + 58 \cdot 1,1 = 83,80$	$40 + 58 \cdot 0,75 = 83,50$	$A > B$

Wniosek: jw.

Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne obliczenie czasu połączeń (pełnych minut) zgodnie z warunkami zadania	2
Poprawne obliczenie czasu połączeń zgodnie z warunkami zadania bez interpretacji lub z błędną interpretacją otrzymanego wyniku lub Poprawny sposób obliczenia czasu połączeń (pełnych minut) zgodnie z warunkami zadania <ul style="list-style-type: none"> • z błędami rachunkowymi • z błędami rachunkowymi i bez interpretacji otrzymanego wyniku 	1
Niepoprawny sposób obliczenia czasu połączeń	0

Komentarz

Zdarzały się rozwiązania, w których uczniowie wykonywali nielogiczne działania, tzn. działania niemające związku z przedstawionym do rozwiązania problemem.

Tylko bardzo mała liczba uczniów posłużyła się w rozwiązaniu tego zadania nierównością, czyli tylko niewielu zdających zastosowało sposób, który wydaje się najbardziej naturalny i jednocześnie ekonomiczny (mało obliczeń i małe prawdopodobieństwo popełnienia błędu). Ponadto, tylko niektórym z nich udało się uzyskać poprawny wynik.

Wystąpiły rozwiązania, w których uczniowie nie przestrzegali wszystkich warunków zadania (zapominali dodać abonament lub mylili taryfy).

Było dużo przypadków pominięcia zadania.

Łatwość zadania - 0,19 (*bardzo trudne*)

Najczęściej powtarzające się błędy:

- wykonywane działania nie mają związku z problemem opisanym w zadaniu

A: $1,10 \cdot 20 = 1,30$

B: $0,75 \cdot 40 = 2,80$

„Odp.: Taryfa A wynosi 1,30, a taryfa B wynosi 2,80, czyli taryfa A jest mniejsza.”

- niepoprawne rozwiązania metodą prób i błędów

(1)

A: $60 \cdot 1,10 = 66$, $66 + 20 = 86$ zł

B: $60 \cdot 0,75 = 45$, $45 + 40 = 85$ zł

„Odp.: Maksymalnie można wykorzystać 50 parę połączeń”.

(2)

A: $20 + 10 \cdot 1,10 = 31$ zł

$20 + 40 \cdot 1,10 = 64$ zł

$20 + 50 \cdot 1,10 = 75$ zł

B: $40 + 10 \cdot \underline{1,10} = 51$ zł – cena za minutę w taryfie B wynosi 0,75 zł

$40 + 40 \cdot 1,10 = 84$ zł

$40 + 50 \cdot 1,10 = 95$ zł

„Odp.: Maksymalnie można wykorzystać 50 połączeń”. – błędny wniosek

(3)

A: $20 + 20 \cdot 1,1 = 42$ zł

$20 + 60 \cdot 1,1 = 86$ zł

B: $40 + 20 \cdot 0,75 = 55$ zł

$40 + 60 \cdot 0,75 = 85$ zł

„Odp.: Można wykorzystać 45 połączeń”. – błędny wniosek (średnia z liczb 20 i 60)

- źle utworzona lub źle rozwiązana nierówność

(1) $20 + 1,1x < 40 + 0,75x$

$20 - 40 < 0,75x - 1,1x$

$-20 < -0,35x \quad | \cdot (-10)$

$200 < 3,5 \quad | : 3,5$ – kierunek nierówności powinien być zmieniony

$57,1 < x$

„Odp.: Trzeba wykonać minimum 58 połączeń.” – wniosek jest konsekwentny, ale nieodpowiedni dla zadanego pytania

(2) $1,1x < 0,75x$ – w nierówności nie uwzględniono abonamentu

(3) $20 + 1,1x > 40 + 0,75x$ – z treści zadania wynika, że nierówność powinna mieć przeciwny kierunek

$$1,1x > 20 + 0,75x$$

$$0,45x > 20 - \text{błąd rachunkowy, powinno być } 0,35x$$

$$x > 44,4 \approx 44 \text{ minuty}$$

„Odp.: Należy wykonać co najmniej 44 minuty połączeń.” – wniosek odpowiada otrzymanemu wynikowi ale jest niezgodny z pytaniem w zadaniu (kierunek nierówności).

Zadanie 31. (0-3)

W ramce wymieniono przykłady działalności człowieka i jej przyrodnicze uwarunkowania. Uzupełnij tabelę, przyporządkowując właściwe określenia podanym krajom.

tajga, uprawy polderowe, gejzery, winnice, elektrownie geotermalne, obszary depresyjne, klimat śródziemnomorski, pozyskiwanie drewna świerkowego

Lp.	Nazwa kraju	Działalność człowieka	Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka
1.	Holandia		
2.	Islandia		
3.	Włochy		

Obszar standardów:

wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych (III)

Standard:

stosowanie zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych (4)

Sprawdzane czynności:

– wskazanie zależności między działalnością człowieka a przyrodniczymi uwarunkowaniami tej działalności

Poprawne rozwiązanie:

Lp.	Nazwa kraju	Działalność człowieka	Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka
1.	Holandia	uprawy polderowe	obszary depresyjne
2.	Islandia	elektrownie geotermalne	gejzery
3.	Włochy	winnice	klimat śródziemnomorski

Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne uzupełnienie wszystkich wierszy tabeli	3
Poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli	2
Poprawne uzupełnienie jednego wiersza tabeli	1
Komentarz Zadanie sprawdzało wiedzę geograficzną na temat zależności między działalnością człowieka a przyrodniczymi uwarunkowaniami tej działalności.	
Łatwość zadania - 0,31 (<i>trudne</i>)	

Najczęściej powtarzające się błędy:

- wpisywanie przykładów działalności człowieka w miejscu na przyrodnicze uwarunkowania i na odwrót.
- wpisywanie więcej niż jednego przykładu do jednej kratki (tylko jeden przykład spośród wymienionych był poprawny)

(1)

Lp.	Nazwa kraju	Działalność człowieka	Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka
1.	Holandia	uprawy polderowe, <u>tajga</u>	obszary depresyjne

(2)

Lp.	Nazwa kraju	Działalność człowieka	Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka
3.	Włochy	winnice, <u>uprawy polderowe</u>	klimat śródziemnomorski

(3)

Lp.	Nazwa kraju	Działalność człowieka	Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka
1.	Holandia	<u>pozyskiwanie drewna świerkowego</u>	<u>tajga</u>
3.	Włochy	<u>uprawy polderowe</u> , winnice	<u>obszary depresyjne</u> , klimat śródziemnomorski

(4)

Lp.	Nazwa kraju	Działalność człowieka	Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka
2.	Islandia	elektrownie geotermalne	<u>tajga</u>
3.	Włochy	<u>pozyskiwanie drewna świerkowego</u> , winnice	<u>gejzery</u>

- błędne wypełnienia

(1)

Lp.	Nazwa kraju	Działalność człowieka	Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka
2.	Islandia	<u>pozyskiwanie drewna świerkowego</u>	tajga

(2)

Lp.	Nazwa kraju	Działalność człowieka	Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka
2.	Islandia	<u>pozyskiwanie drewna świerkowego</u>	gejzery

(3)

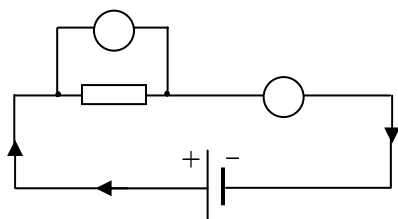
Lp.	Nazwa kraju	Działalność człowieka	Przyrodnicze uwarunkowania działalności człowieka
2.	Islandia	<u>gejzery</u>	<u>klimat śródziemnomorski</u>
3.	Włochy	<u>uprawy polderowe</u> ,	<u>winnice</u>

Informacje do zadań 32. i 33.

W celu wyznaczenia oporu elektrycznego opornika Jacek zbudował obwód elektryczny składający się z baterii, opornika, przewodów, amperomierza i woltomierza. Następnie narysował schemat tego obwodu, ale nie wpisał symboli przyrządów pomiarowych.

Zadanie 32. (0-2)

Uzupełnij schemat obwodu elektrycznego, wpisując właściwe symbole przyrządów.

(V)

(A)

Uzupełnij zdanie, wpisując wielkości fizyczne mierzone tymi przyrządami.

Za pomocą woltomierza Jacek zmierzył ..... na oporniku, a za pomocą amperomierza ..... prądu elektrycznego.

Obszar standardów:

wyszukiwanie i stosowanie informacji (II)

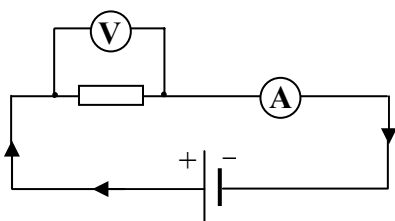
Standard:

operowanie informacją (2)

Sprawdzane czynności:

- uzupełnienie schematu obwodu elektrycznego
- wpisanie wielkości fizycznych mierzonych odpowiednimi przyrządami

Poprawne rozwiązanie:

Za pomocą woltomierza Jacek zmierzył **napięcie** na oporniku, a za pomocą amperomierza **natężenie** prądu elektrycznego.

Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne zaznaczenie na schemacie woltomierza i amperomierza oraz poprawne uzupełnienie zdania	2
Poprawne zaznaczenie na schemacie woltomierza i amperomierza lub Poprawne uzupełnienie zdania	1
Błędne zaznaczenie na schemacie woltomierza lub amperomierza oraz niepoprawne uzupełnienie zdania	0

Komentarz

Zadanie sprawdzało wiedzę na temat mierzenia napięcia i natężenia prądu w obwodzie, a dokładniej o tym, w jaki sposób należy w obwodzie elektrycznym podłączyć amperomierz (szeregowo), a w jaki woltomierz (równolegle). Ponadto należało wpisać nazwy wielkości fizycznych mierzonych tymi przyrządami.

Łatwość zadania - 0,57 (*umiarkowanie trudne*)

Najczęściej powtarzające się błędy:

- zaznaczanie amperomierza połączonego równolegle, a woltomierza szeregowo.
  - wpisywanie skrótów jednostek lub nazwy jednostek zamiast nazw wielkości fizycznych mierzonych danym przyrządem.
- (1) Za pomocą woltomierza Jacek zmierzył ...**V**... na oporniku, a za pomocą amperomierza ...**A**... prądu elektrycznego.
- (2) Za pomocą woltomierza Jacek zmierzył ...**wolty**... na oporniku, a za pomocą amperomierza ...**ampery**... prądu elektrycznego.
- błędne wypełnienia

Za pomocą woltomierza Jacek zmierzył ...**natężenie**... na oporniku, a za pomocą amperomierza ...**napięcie**... prądu elektrycznego.

Zadanie 33. (0-3)

Jacek zastąpił baterię w obwodzie dwiema takimi samymi bateriami połączonymi szeregowo. Zauważył wówczas, że napięcie na oporniku wzrosło dwukrotnie. Uzupełnij zdania.

Natężenie prądu elektrycznego .....
wzrosło / nie zmieniło się / zmalało

Opór elektryczny opornika .....
wzrósł / nie zmienił się / zmalał

Moc opornika ..... razy.
wzrosła / zmalała 2 / 4

Obszar standardów:

wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych (III)

Standard:

wskazywanie prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów (1)

Sprawdzane czynności:

– wykorzystywanie zasad i praw do objaśniania zjawisk

Poprawne rozwiązanie:

Natężenie prądu elektrycznego **wzrosło**.

Opór elektryczny opornika **nie zmienił się**.

Moc opornika **wzrosła 4** razy.

Zasady przyznawania punktów**Liczba punktów**

Poprawne uzupełnienie trzech zdań

3

Poprawne uzupełnienie dwóch zdań

2

Poprawne uzupełnienie jednego zdania

1

Błędne uzupełnienie wszystkich zdań

0

Komentarz

Należało wybrać odpowiedzi, które pokazywałyby następstwa wynikające z zastąpienia w danym obwodzie jednej baterii dwiema takimi samymi bateriami w układzie szeregowym. Należało wskazać kierunek zmian lub ich brak w przypadku natężenia prądu i oporu opornika oraz kierunek zmiany i krotność w przypadku mocy opornika.

Łatwość zadania - 0,36 (*trudne*)

Najczęściej powtarzające się błędy:

- błędne wypełnienia (we wszystkich konfiguracjach)

(1) Natężenie prądu elektrycznego ..... nie zmieniło się / zmalało .....

(2) Opór elektryczny opornika ..... wzrósł / zmalał .....

(3) Moc opornika ..... wzrosła ..... 2 ... razy.

Zadanie 34. (0-2)

Uzupełnij tabelę, wpisując odpowiednio nazwy wielkości fizycznych i ich jednostek w układzie SI.

Wielkość fizyczna	Jednostka	
	nazwa	symbol
Praca		
	wat	
		Ω
Napięcie elektryczne		
	amper	

Obszar standardów:

umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu (I)

Standard:

stosowanie terminów i pojęć matematyczno-przyrodniczych (I)

Sprawdzane czynności:

– podanie nazw wielkości fizycznych i ich jednostek w układzie SI

Poprawne rozwiązanie:

Wielkość fizyczna	Jednostka	
	nazwa	symbol
Praca	dżul	J
Moc	wat	W
Opór elektryczny	om	Ω
Napięcie elektryczne	wolt	V
Natężenie prądu elektrycznego	amper	A

Zasady przyznawania punktów

Liczba punktów

Poprawne uzupełnienie 10 lub 9 luk w tabeli

2

Poprawne uzupełnienie 5 – 8 luk

1

Poprawne uzupełnienie mniej niż 5 luk

0

Komentarz

Należało wpisać do tabeli nazwy wybranych wielkości fizycznych, nazwy jednostek tych wielkości oraz ich oznaczenia literowe.

Łatwość zadania - 0,45 (*trudne*)

Najczęściej powtarzające się błędy:

- błędne nazwy wielkości fizycznych i jednostki i symbole

(1)

Wielkość fizyczna	Jednostka	
	nazwa	symbol
Praca	<u>P</u>	<u>W</u>
<u>Napięcie</u>	wat	W
<u>opornik</u>	<u>opór</u>	Ω
Napięcie elektryczne	<u>napięcie</u>	<u>P</u>
<u>Amperomierz</u>	amper	<u>I</u>

(2)

Wielkość fizyczna	Jednostka	
	nazwa	symbol
Praca	dżul	<u>P</u>
<u>kilowatogodzina</u>	wat	
<u>oma</u>	<u>Omega</u>	Ω
Napięcie elektryczne	<u>Jul</u>	<u>N</u>
	amper	

(3)

- błędy w pisowni jednostek

(1) *jul/joul* zamiast *dżul*(2) *ohm/oma* zamiast *om*(3) *volt* zamiast *wolt*

Zadanie 35. (0-4)

Ania ulepiła kuliste koraliki o średnicy 1 cm, wykorzystując całkowicie dwa kawałki modeliny. Każdy z kawałków modeliny miał kształt walca o średnicy 2 cm i wysokości 6 cm. Ile koralików ulepiła Ania? Zapisz obliczenia.

Obszar standardów:

stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów (IV)

Standard:

tworzenie i realizowanie planu rozwiązania (4)

opracowanie wyników (5)

Sprawdzane czynności:

- stosowanie wzoru na obliczanie objętości walca
- stosowanie wzoru na obliczanie objętości kuli
- ustalenie sposobu obliczenia liczby koralików
- wykonanie obliczeń

Poprawne rozwiązanie:

Objętość walca:

$$r_w = 1 \text{ cm}, H_w = 6 \text{ cm}$$

$$V_w = \pi \cdot r_w^2 \cdot H_w$$

$$V_w = \pi \cdot 1^2 \cdot 6$$

$$V_w = 6\pi \text{ (cm}^3\text{)}$$

Objętość kuli:

$$r_k = 0,5 \text{ cm}$$

$$V_k = \frac{4}{3} \cdot \pi \cdot r_k^3$$

$$V_k = \frac{4}{3} \cdot \pi \cdot (0,5)^3 = \frac{4}{3} \cdot \pi \cdot \frac{125}{1000}$$

$$V_k = \frac{1}{6} \pi \text{ (cm}^3\text{)}$$

Liczba koralików:

$$n = \frac{2V_w}{V_k}$$

$$n = \frac{12\pi}{\frac{1}{6}\pi} = 72$$

Odp. Ania ulepiła 72 koraliki.

Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne obliczenie liczby koralików zgodnie z warunkami zadania	4
Poprawny sposób obliczenia liczby koralików zgodnie z warunkami zadania z błędami rachunkowymi lub niedoprowadzenie obliczeń do końca	3

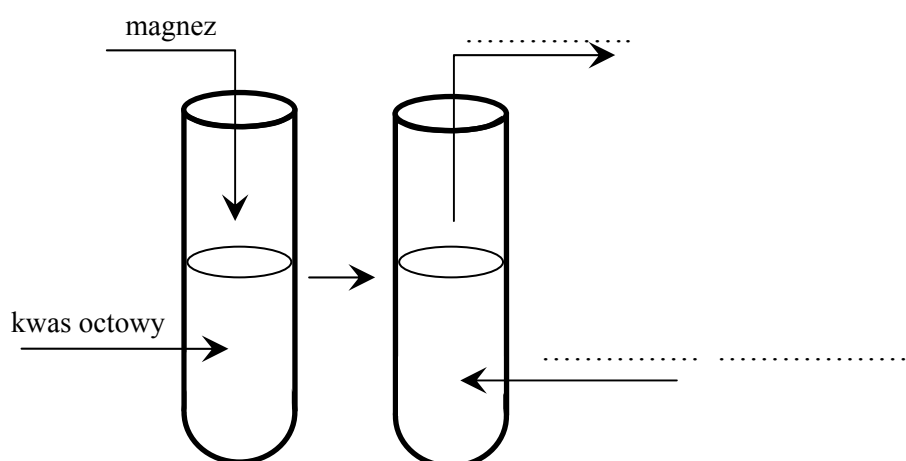
<p>Obliczenie liczby koralików zgodnie z warunkami zadania przy błędnym sposobie obliczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • objętości walca • objętości kuli <p>lub</p> <p>Wykorzystanie poprawnych wzorów ale podstawienie średnicy zamiast promienia i poprawny sposób wyznaczenia liczby koralików bez błędów rachunkowych</p> <p>lub</p> <p>Poprawne obliczenie tylko objętości walca i kuli</p>	2
<p>Wykonanie <u>tylko</u> jednego etapu rozwiązania zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawne obliczenie objętości walca • poprawne obliczenie objętości kuli • poprawny sposób obliczenia liczby koralików (mimo błędów przy obliczaniu objętości) 	1
Przypadkowe działania i niepoprawne obliczenia	0
<p>Komentarz</p> <p>Zadaniem zdających było obliczenie objętości walca i objętości kuli o podanych wymiarach, a następnie obliczenie ile razy objętość walca jest większa od objętości kuli. Okazało się to zadaniem <i>trudnym</i>.</p> <p>Gimnazjaliści nie pamiętali wzorów na objętość walca i kuli, często zamiast objętości obliczali pola tych brył, mieli trudności w posługiwaniu się ułamkami, i także często zdarzało się, że do wzoru na objętość podstawiali średnicę zamiast promienia.</p>	
Łatwość zadania - 0,24 (<i>trudne</i>)	
<p>Najczęściej powtarzające się błędy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stosowanie błędnych wzorów <p>(1) $V_k = \frac{3}{4} \pi r^2$, $V_k = \frac{4}{3} \pi r^2$, $V_k = \pi r^2$</p> <p>(2) $V_w = 2\pi r H$, $V_w = 2\pi r^2 H$ ▪ błędy w podstawianiu średnicy zamiast promienia <p>(1) $V_k = \frac{4}{3} \pi \cdot 1^3$ (powinno być $V_k = \frac{4}{3} \pi \cdot (0,5)^3$)</p> <p>(2) $V_w = \pi \cdot 2^2 \cdot 6$ (powinno być $V_w = \pi \cdot 1^2 \cdot 6$) ▪ błąd w obliczaniu liczby koralików polegający na nieuwzględnieniu drugiego kawałka modeliny <p>$V_w = 6\pi$, $V_k = \frac{1}{6} \pi$</p> <p>$n = \frac{6\pi}{\frac{1}{6}\pi} = 36$ (powinno być $n = \frac{12\pi}{\frac{1}{6}\pi} = 72$)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obliczanie pól zamiast objętości ▪ błędy rachunkowe <p>(1) $n = \frac{12\pi}{\frac{1}{6}\pi} = 12\pi \cdot 6\pi = 72 \cdot 3,14 \approx 226$ koralików (π powinno być skrócone i dodatkowo</p> <p>$12\pi \cdot 6\pi = 72 \cdot \pi^2$, a nie $72 \cdot \pi$)</p> </p></p>	

$$(2) V_k = \frac{4}{3} \pi \cdot 0,125 = V_k = \frac{0,5}{3} \pi = 0,16\pi \text{ (powinno być } V_k = \frac{1}{6} \pi, \frac{0,5}{3} = 0,1(6) \approx 0,17)$$

Zadanie 36. (0-2)

Do roztworu kwasu octowego (CH_3COOH) wsypano wiórki magnezowe (Mg). Otrzymano sól tego kwasu i bezbarwny gaz.

W miejscach wskazanych na rysunku wpisz nazwy produktów opisanej reakcji chemicznej i zapisz jej równanie.

Równanie reakcji: .....

Obszar standardów:

wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych (III)

Standard:

posługiwanie się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych (2)

Sprawdzane czynności:

- podanie nazwy produktów reakcji chemicznej
- zapisanie równania reakcji chemicznej

Poprawne rozwiązanie:

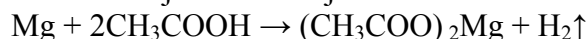
Produkty reakcji:

na górnej strzałce – wodór (H_2)

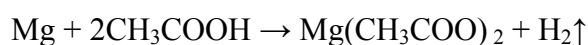
na dolnej strzałce – octan magnezu (dwuocian magnezu, dioctan magnezu) lub etanian magnezu

(dwuetanian magnezu, dietanian magnezu) lub poprawny wzór

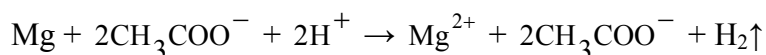
Równanie reakcji chemicznej:

lub

lub

lub $\text{Mg} + 2\text{H}^+ \rightarrow \text{Mg}^{2+} + \text{H}_2\uparrow$	
Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Poprawne wpisanie nazw produktów reakcji chemicznej oraz zapisanie i zbilansowanie równania reakcji	2
Poprawne wpisanie nazw produktów reakcji chemicznej lub Poprawne zapisanie i zbilansowanie równania reakcji	1
Błędne całkowicie lub częściowo wpisanie nazw produktów reakcji chemicznej oraz niepoprawne zapisanie i zbilansowanie równania reakcji	0
Komentarz W poleceniu opisano doświadczenie chemiczne, podano nazwy i wzory chemiczne reagentów oraz załączono rysunek pomocniczy. Zadaniem zdających było podanie nazw produktów reakcji, a następnie zapisanie równania tej reakcji. Uczniowie często wpisywali błędne nazwy produktów, w równaniu reakcji błędne symbole albo źle dobierali współczynniki. Było dużo przypadków pozostawienia zadania bez próby rozwiązania.	
Łatwość zadania - 0,12 (<i>bardzo trudne</i>)	
Najczęściej powtarzające się błędy: <ul style="list-style-type: none"> ▪ błędne nazwy produktów (1) magnez, metanol, tlenek węgla (II), bezbarwny gaz zamiast wodór (2) zasada octowa, sól kwasu, kwas octowy zamiast octan magnezu ▪ błędnie zapisane równania reakcji (źle zapisane wzory związków chemicznych lub źle dobrane współczynniki) (1) $\text{Mg} + \text{CH}_3\text{COOH} \rightarrow \text{CH}_3\text{COOMg} + \text{H}_2\uparrow$ (2) $2\text{Mg} + 2\text{CH}_3\text{COOH} \rightarrow 2\text{CH}_3\text{COOMg} + \text{H}_2$ (3) $\text{Mg} + \text{CH}_3\text{COOH} \rightarrow \text{CH}_3\text{OHMg} + \text{CO}$ (4) $\text{Mg} + \text{CH}_3\text{COOH} \rightarrow \text{CH}_3 + \text{COOH}$ (5) $\text{Mg} + \text{CH}_3\text{COOH} \rightarrow \text{MgC}_2(\text{OH})_2 + \text{H}_2\uparrow$ 	

12. Analiza rozwiązań zadań standardowego zestawu egzaminacyjnego w części z języka obcego nowożytnego

12.1. Język angielski

Arkusz egzaminacyjny z języka angielskiego zawierał 13 zadań zamkniętych (zadań typu prawda / fałsz, zadań na dobieranie oraz zadania wielokrotnego wyboru). Wszystkie zadania były punktowane w systemie 0-1, zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności zapisane w trzech obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych: **odbiór tekstu słuchanego (I), odbiór tekstu czytanego (II) i reagowanie językowe (III).**

Część pierwsza – **odbiór tekstu słuchanego** – składała się z trzech zadań opartych na różnorodnych tekstach nagranych w warunkach studyjnych. Na płycie każdy tekst nagrany był dwa razy z przerwami na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi.

Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 10 punktów, co stanowiło 20% punktów możliwych do zdobycia za rozwiązanie całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 1. (4 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu czterech tekstów. W pierwszym tekście należało określić jego główną myśl, a w pozostałych należało wybrać właściwy obrazek zgodny z treścią nagrania.

Obszar Standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	1.1.	Uczeń określa główną myśl tekstu (I.1.)	0,43	0,62
	1.2.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (I.2.)	0,76	
	1.3.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,54	
	1.4.		0,74	
Komentarz				
<p>Zadanie to okazało się <i>umiarkowanie trudne</i>. Najwięcej trudności sprawiło zdającym zadanie cząstkowe 1.1.,w którym występujące w nagraniu wyrażenie <i>children in Hollywood</i> połączono z dystraktorem <i>childhood in Hollywood</i>. Informacje zawarte w nagraniach 1.2.-1.4. miały odzwierciedlenie w ilustracjach, jednak zdający nie zawsze zrozumieli kontekst, w jakim te informacje się pojawiały. Zadania 1.2. i 1.4. były najłatwiejsze i miały łatwość w kolejności 76 % i 74%. W zadaniu 1.2. zdający zrozumieli słowo <i>T-shirt</i> z nagrania i poprawnie określili kontekst sytuacyjny, wskazując obrazek przedstawiający sklep odzieżowy. W zadaniu 1.4. zdający nie mieli problemu ze zrozumieniem wyrażen kluczowych dotyczących najlepszego środka transportu: <i>train, it would be the best</i>. Natomiast zadanie 1.3. rozwiązało poprawnie tylko 54% zdających ponieważ wyłowienie z tekstu pojedynczego słowa <i>living-room</i>, w połączeniu z informacją o znalezionej książce, spowodowało wybranie niewłaściwego obrazka – w pokoju dziennym.</p>				

Zadanie 2. (3 punkty)

Na podstawie rozmowy dwóch nauczycielek dotyczącej wypadku w szkole, zdający decydowali, które zdania są zgodne z treścią nagrania, a które nie.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	2.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,63	0,66
	2.2.		0,71	
	2.3.		0,64	

Komentarz

Zadanie 2. okazało się również umiarkowanie trudne. Rozwiązało je poprawnie 66% zdających. Zadania 2.1. i 2.3. miały podobną łatwość: 63% i 64 %. W zadaniu 2.1. niektórzy zdający prawdopodobnie pomylili znaczenie słowa *inside* (*wewnątrz*) z antonimem *outside* (*na zewnątrz*). Natomiast drugie zadanie cząstkowe okazało się łatwe. 71% zdających poprawnie rozróżniła dwie informacje: o złamaniu nogi (*He couldn't move his leg. It may be broken*) oraz o złamaniu ręki (*A student broke his arm*).

Zadanie 3. (3 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu trzech osób wypowiadających się na temat Internetu. Do każdej wypowiedzi należało przyporządkować odpowiadające jej zdanie w arkuszu egzaminacyjnym.

Obszar Standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	3.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,54	0,46
	3.2.		0,39	
	3.3.		0,46	
Komentarz				
<p>Było to najtrudniejsze zadanie w części sprawdzające rozumienie ze słuchu i jedno z najtrudniejszych w całym zestawie egzaminacyjnym. Zaledwie 46% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. W pierwszym zadaniu cząstkowym zdający zasugerowali się prawdopodobnie powtórzonym wyrażeniem <i>waste of time</i> w nagraniu i w opcji A (<i>This speaker believes that using the Internet is a waste of time</i>). Nie zwrócili jednak uwagi na występujące w nagraniu zaprzeczenie <i>I don't think it's a waste of time</i>. Zdający wyselekcjonowali więc tylko wyrażenie, a nie informację nim wyrażoną. Zadania 3.2. i 3.3. klasyfikowały się jako trudne.</p> <p>W zadaniu 3.2. tylko 39% zdających wykazała się znajomością wyrażenia <i>less often now than in the past</i> jako synonimu zdania <i>I don't meet my friends as often as I used to</i>. W zadaniu cząstkowym 3.3. zrozumienie mogła zakłócić nieznamość słowa <i>without</i> (bez), co spowodowało, że 54% zdających wybrało błędną odpowiedź.</p>				

Część druga – **reagowanie językowe** – składała się z pięciu zadań. Zdający musiał zareagować na zaistniałe okoliczności przedstawione w wysłuchanym lub przeczytanym tekście oraz przetworzyć treści przedstawione w materiale ikonograficznym lub w języku polskim na język angielski. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 4. (4 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu jednozdaniowych wypowiedzi użytych w typowych sytuacjach komunikacyjnych i wybraniu właściwej reakcji językowej.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	4.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy.(III.1.)	0,51	0,52
	4.2.		0,33	
	4.3.		0,62	
	4.4.		0,61	

Komentarz

52% zdających rozwiązało poprawnie zadanie 4. Poziom tego zadania był *umiarkowanie trudny*. Najwięcej trudności sprawiło zdającym zadanie cząstkowe 4.2. Tylko 33% z nich zareagowało poprawnie na gotowość złożenia zamówienia w restauracji wybierając zwrot *Yes, I'll have chicken with rice*. Powtórzone w wariancie A słówko *order* było z pewnością dużym utrudnieniem. Najłatwiejsze natomiast było zadanie cząstkowe 4.3., w którym zdający wykazali się znajomością wyrażenia *look for* i 62% z nich poprawnie wskazało drogę do apteki, wybierając odpowiedź *It's just round the corner*. Zadania 4.1. - pytanie o cenę biletów oraz 4.4. – *Are you busy at the moment?* (Czy jesteś teraz zajęta?) - okazały się umiarkowanie trudne.

Zadanie 5. (4 punkty)

Prawidłowe wykonanie tego zadania polegało na zrozumieniu treści podanych pytań i dobraniu poprawnej odpowiedzi.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	5.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (III.1)	0,89	0,74
	5.2.		0,56	
	5.3.		0,72	
	5.4.		0,79	

Komentarz

Zadanie to okazało się dla zdających najłatwiejsze w części sprawdzającej umiejętność komunikowania się w języku obcym, jaki i w całym zestawie egzaminacyjnym. 74% zdających poprawnie dopasowała pytania dotyczące wieku, osobowości czy zawodu do podanych odpowiedzi. Poszczególne zadania cząstkowe zostały sklasyfikowane jako *łatwe* lub *umiarkowanie trudne*, czyli większości zdających udało się uniknąć pułapek językowych występujących w odpowiedziach. Najwyższą zdawalność w tym zadaniu miało zadanie cząstkowe 4.1.(89%), w którym zdający wyselekcjonowali dobrą odpowiedź *They're 12 pounds each* na pytanie o cenę biletów.

Zadanie 6. (4 punkty)

Wykonanie zadania polegało na dobraniu odpowiedniej reakcji w języku angielskim do sytuacji opisanej w języku polskim.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	6.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym. (III.3.)	0,52	0,59
	6.2.		0,60	
	6.3.		0,62	
	6.4.		0,62	
Komentarz 59% zdających rozwiązało poprawnie to zadanie. Wszystkie zadania cząstkowe zostały sklasyfikowane jako umiarkowanie trudne. Najtrudniejsze okazało się właściwe zareagowanie <i>You're welcome</i> , na sytuację 6.1.- <i>Znajomy dziękuje ci za pomoc. Co powiesz?</i> (łatwość – 0,52). Konstrukcja ta okazała się zdającym mało znana. Pozostałe zadania cząstkowe miały podobną łatwość: 60%, w zadaniu 6.2. (propozycja wyjścia do kina) - 62% w 6.3. (wyjaśnienie braku pracy domowej) i 62% w 6.4. (zapytanie o możliwość przymierzenia spodni w sklepie).				

Zadanie 7. (4 punkty)

Zadanie to sprawdzało stosowanie zasad gramatyki i słownictwa w kontekście komunikacyjnym. Zdający uzupełniali luki w liście, wybierając jedną z trzech podanych możliwości.

Obszar standardu	Jednostka Testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	7.1.	Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji.(III.2.)	0,52	0,51
	7.2.		0,60	
	7.3.		0,63	
	7.4.		0,29	

Komentarz

Aby poprawnie uzupełnić luki sterowane w tym zadaniu, konieczna była znajomość struktur z obszaru *informacja o czynnościach i sytuacjach w przeszłości, informacja - porównanie miejsc, opis czynności odbywających się w chwili mówienia oraz opis planów i zamierzeń*.

W zadaniu tym na uwagę zasługuje duża rozpiętość trudności między zadaniami częściowymi: 7.1.-7.3., a zadaniem 7.4., które przysporzyło zdającym najwięcej problemów. Rozwiązało je poprawnie zaledwie 29% zdających, co określa to zadanie jako *trudne*. Jednocześnie było to najtrudniejsze zadanie w obszarze *reagowanie językowe* oraz jedno z najtrudniejszych w całym zestawie egzaminacyjnym. Zadanie to wymagało ono znajomości zarówno słowa *sightseeing*, jak i odpowiedniego czasownika pasującego logicznie do tej struktury leksykalnej. Pozostałe zadania częściowe należały do przedziału zadań *umiarkowanie trudnych* i sprawdzały kolejno następujące struktury: 7.1.- użycie czasu przeszłego Past Simple, 7.2.- stopniowanie przymiotników oraz 7.3. - strukturę leksykalną *zatrzymać się w hotelu*.

Zadanie 8. (4 punkty)

W tekście, który był opisem ilustracji, należało uzupełnić odpowiednimi wyrazami cztery luki. Zdjęcie przedstawiało grupę uczniów w restauracji.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	8.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym. (III.3.)	0,64	0,66
	8.2.		0,51	
	8.3.		0,66	
	8.4.		0,83	
Komentarz				
Zadanie 8. okazało <i>umiarkowanie trudne</i> , 66% zdających rozwiązało je poprawnie. Uzupełnienie luk 8.1. oraz 8.4. wymagało znajomości słownictwa w kontekście komunikacyjnym. W zadaniu częściowym 8.1. należało określić w co jest ubrany jeden z uczniów, a w zadaniu 8.4., jakie jedzenie podaje kelner. Zadanie 8.4. miało najwyższą łatwość - aż 83%. Werstraktor <i>bread</i> wystąpił w tym zadaniu w sąsiedztwie dwóch dość znanych i jednoznacznych słów: <i>soup</i> oraz <i>juice</i> . Natomiast wskazanie odpowiedniego przyimka miejsca w zadaniu 8.3. okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> . Najniższą łatwość miało zadanie częściowe 8.2. - sprawdzające znajomość gramatyki. Tylko 54% zdających wybrało prawidłowy zaimek dzierżawczy <i>their</i> .				

Część trzecia – **odbiór tekstu czytanego** – składała się z pięciu zadań. Zadanie te sprawdzały umiejętność rozumienia różnorodnych tekstów. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 9. (4 punkty)

Po przeczytaniu czterech krótkich tekstów, zdający wybierali właściwą odpowiedź spośród trzech możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	9.1.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny. (II.5.)	0,88	0,63
	9.2.	Uczeń określa intencje nadawcy tekstu (II.4.)	0,59	
	9.3.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,52	
	9.4.		0,52	

Komentarz

Zadanie 9. opierało się wyłącznie na tekście w języku angielskim, nie zawierało dodatkowego materiału wizualnego i okazało się *umiarkowanie trudne*. Najprostsze w tym obszarze standardu, jak i w całym zestawie egzaminacyjnym było zadanie 9.1., w którym komunikat – *Patients can park here only in emergency* prawidłowo połączyło z parkingiem szpitalnym 88% zdających. Natomiast pozostałe zadania cząstkowe miały podobną łatwość i zostały sklasyfikowane jako *umiarkowanie trudne*. W zadaniu 9.2. 59% zdających zaznaczyło prawidłową intencję nadawcy- podziękowanie za zaproszenie do kina, w 9.3. 52% zdających zrozumiało komunikat *sold out* natomiast w 9.4. ten sam procent zdających wybrało prawidłową informację dotyczącą kursu tenisa ziemnego.

Zadanie 10. (4 punkty)

Po przeczytaniu wskazówek dotyczących kręcenia własnego filmu, należało dopasować odpowiednie nagłówki do czterech fragmentów tekstu.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	10.1.	Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu. (II.2.)	0,59	0,60
	10.2.		0,72	
	10.3.		0,58	
	10.4.		0,51	

Komentarz

Aby dopasować właściwe nagłówki, należało poszukać w kolejnych częściach tekstu słów kluczowych, które podpowiadały, czy fragment jest o gatunkach filmowych, kreowaniu atmosfery, obsadzie czy miejscu akcji. Nagłówek D *What kind of film should I make?* pasował do fragmentu 10.1., ponieważ znalazły się w nim słowa: *particular subject, ghost stories* oraz *horror movie*. To zadanie częściowe było *umiarkowanie trudne* (łatwość 0,59), podobnie jak 10.3. (wartość wskaźnika 0,58). Najtrudniejsze w tej wiązce było zadanie 10.4. Tylko połowa zdających powiązała wyrażenie w tekście *find an interesting place* z nagłówkiem *Where should I make the film?* Dystraktorem w zadaniu był nagłówek B *When is the best time to shoot a film?* Niektórzy zdający, bez uważnego wczytania się w całość, mogli dopasować go do fragmentu, w którym pojawia się słowo *time* (10.4.). Zadanie częściowe 7.2. okazało się najłatwiejsze w tym zadaniu i jednym z najłatwiejszych w obszarze odbioru tekstu czytanego. 72% zdających poprawnie powiązało występujące w tekście wyrazy *special character and feeling* z nagłówkiem *How do I create the atmosphere?*

Zadanie 11. (3 punkty)

Po przeczytaniu tekstu, z którego usunięto trzy zdania, należało uzupełnić luki usuniętymi fragmentami tak, aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasowało do żadnej luki.

Obszar standardu	Jednostka Testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	11.1.	Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu. (II.6.)	0,65	0,60
	11.2.		0,62	
	11.3.		0,54	

Komentarz

Zadanie wymagało dokładnej analizy związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu, co okazało się *umiarkowanie trudne*. Najmniej problemów mieli zdający z wykonaniem zadań 11.1. i 11.2. (rozwiązywalność 65% i 62%). Potrafili powiązać semantycznie zdania z listu ze strukturami stanowiącymi uzupełnienie luk. W zadaniu 11.3. należało wybrać strukturę *So there is a lot of entertainment and it's impossible to get bored*, która wiązała się w tekście ze zdaniem poprzedzającym, mówiącym o zaletach mieszkania w dużym mieście. Ponad połowa zdających prawidłowo dopasowała to zdanie, nie ulegając pokusie wstawienia dystraktora *Unfortunately there were no shops nearby*.

Zadanie 12. (4 punkty)

Po przeczytaniu pięciu ofert pracy w restauracji należało je dopasować do czterech osób.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	12.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje. (II.3.)	0,36	0,37
	12.2.		0,43	
	12.3.		0,46	
	12.4.		0,25	

Komentarz

Było to najtrudniejsze zadanie w części *odbiór tekstu czytanego* jak i w całym zestawie egzaminacyjnym. Udzielenie prawidłowej odpowiedzi wymagało skupienia się na szczegółach i dokonania selekcji informacji. Wszystkie zadania cząstkowe okazały się *trudne* a zadanie 12.4. było najtrudniejsze w całym zestawie egzaminacyjnym. W zadaniu 12.1. wyrażenia *doesn't like getting up early*, oraz *He worked in the restaurant* należało połączyć z ofertą D *If you are free in the afternoons* oraz *we need qualified people*. Niestety niezwykle atrakcyjny okazał się tutaj dystraktor B, w którym wychwycenie powtarzających się słów *city centre* oraz *early* spowodowało wybranie tej odpowiedzi przez 34% zdających. W zadaniu 12.2 należało znaleźć fragment mówiący o tym, że osoba zainteresowana pracą w restauracji Soprano może pracować do południa, ma doświadczenie jako kelner/ka, posiada własny samochód i nie musi władać językiem obcym. Zaledwie 43% zdających poprawnie dopasowało ten profil do oferty E. W zadaniu 12.3. 46% zdających udzieliło prawidłowej odpowiedzi, która opierała się na znajomości wyrażenia synonimicznego do *out of town* oraz *has never driver a car*, czyli *in the country* oraz *no driving skills needed*. Najtrudniejsze okazało się zadanie 12.4. Zaledwie 25% zdających słusznie uznała, że jeżeli ktoś pomaga tacie popołudniami (*every afternoon he helps his dad*) to znaczy, że może pracować tylko rano (*works early in the morning*), jeśli czyta magazyny motoryzacyjne po francusku i niemiecku (*reads his favourite magazines in French and German*) to znaczy, że zna dwa języki obce (*can speak two foreign languages*) oraz jeżeli potrzebuje ucieczki od nudnego życia na wsi (*needs a change from a boring country life*), to praca w centrum dużego miasta (*centre of the city*) będzie dla niego idealna.

Aby poprawnie rozwiązać to zadanie należało więc szczegółowo przeczytać wszystkie teksty i logicznie powiązać ze sobą informacje, a nie wylapywać pojedyncze słowa, które często były użyte jako dystraktory.

Zadanie 13. (5 punktów)

Zadanie polegało na przeczytaniu tekstu o grupie rockowej i wybraniu odpowiedzi zgodnej z tekstem.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	13.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,51	0,51
	13.2.		0,41	
	13.3.		0,58	
	13.4.		0,48	
	13.5.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (II.5.)	0,58	
Komentarz Najlepiej zdający poradzi sobie z zadaniami 13.5 (określeniem kontekstu sytuacyjnego, 58% zdających stwierdziło, że tekst pochodzi z czasopisma) oraz 13.3. (wyszukaniem informacji o czym śpiewają muzycy). <i>Trudne</i> okazało się zadanie 13.2. Zaledwie 41% zdających powiązała występujący w tekście fragment <i>They often pull kids from the crowd up on stage to play</i> z odpowiedzią dotyczącą zapraszania fanów do wspólnej zabawy na scenie - <i>Musicians invite fans to take part in the shows</i> . Dla większości bardziej atrakcyjny okazał się dystraktor- <i>Musicians sometimes make other rockmen mad</i> , ze względu na powtórzone w tekście słowa <i>mad</i> i <i>rockmen</i> . Zadanie to okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , jego łatwość wyniosła 51%.				

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie analizy wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego można stwierdzić, że najlepiej opanowaną umiejętnością językową okazała się umiejętność reagowania językowego - w tym przypadku rozwiązywalność wyniosła 60%, następnie odbiór tekstu słuchanego (rozwiązywalność 58%), a na końcu odbiór tekstu czytanego (rozwiązywalność 54%).

W tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym z języka angielskiego nie wystąpiły zadania *bardzo trudne*, a rozwiązywalność zadań nie spadła poniżej 37%.

W zadaniach sprawdzających **standard I – odbiór tekstu słuchanego** – zdający na ogół dobrze opanowali takie umiejętności jak stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje, wyselekcjonowanie informacji oraz określenie kontekstu sytuacyjnego. Najwięcej trudności sprawiło zdającym określenie głównej myśli tekstu.

W obszarze **standardu II – odbiór tekstu czytanego** – zdający dobrze opanowali określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu oraz określanie kontekstu sytuacyjnego. Najtrudniejsze natomiast okazało się wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji.

W zadaniach sprawdzających umiejętności z ostatniego **standardu III – reagowanie językowe** - najłatwiejsze okazało się właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy. Natomiast rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych sprawiło zdającym najwięcej problemów.

Analiza poszczególnych zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu uczniów do egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego warto zwrócić szczególną uwagę na:

- kształtowanie umiejętności sprawdzanych na egzaminie już na początkowym etapie nauczania,
- nauczanie struktur leksykalno gramatycznych w sytuacjach komunikacyjnych,
- w przypadku tekstów słuchanych i czytanych uświadamianie uczniom konieczność rozumienia ogólnego sensu, a nie poszczególnych wyrazów,
- kształcenie umiejętności rozwiązywania zadań egzaminacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zadań wymagających selekcjonowania informacji,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania wyrażen synonimicznych,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania głównej myśli tekstu,
- wzbogacanie zasobu słownictwa o tematykę stanowiącą podstawę zadań egzaminacyjnych,
- ćwiczenie funkcji językowych.

12.2. Język francuski

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego zawierał 13 zadań zamkniętych (zadań typu prawda/fałsz, na dobieranie oraz zadań wielokrotnego wyboru). Wszystkie zadania były punktowane w systemie 0–1, zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności zapisane w trzech obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych: **odbiór tekstu słuchanego (I), odbiór tekstu czytanego (II) i reagowanie językowe (III).**

Część pierwsza – **odbiór tekstu słuchanego** - składała się z trzech zadań opartych na różnorodnych tekstach nagranych w warunkach studyjnych. Na płycie każdy tekst nagrany był dwa razy z przerwami na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązaniem go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi.

Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 10 punktów, co stanowiło 20% całego arkusza.

Zadanie 1. (4 punkty)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i polegało na wysłuchaniu dwóch komunikatów i dwóch dialogów. Zdający wybierali właściwy obrazek i właściwą odpowiedź zgodną z treścią nagrania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	1.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,60	0,56
	1.2.		0,52	
	1.3.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (I.2.)	0,71	
	1.4.	Uczeń określa główną myśl tekstu (I.1)	0,43	

Komentarz

Dla zdających to zadanie okazało się *umiarkowanie trudne*. Tylko 57% rozwiązało to zadanie poprawnie. Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 1.3. 71% udzieliło poprawnej odpowiedzi wyłapując słowo kluczowe *agence*. Najtrudniejsze okazało się zadanie 1.4., które nie było poparte materiałem ikonograficznym. Tylko 43% zdających odpowiedziało poprawnie. Zdający zapewne skoncentrowali się na słowach *la mode* czy *vêtements* wybierając odpowiedź A *C'est une publicité pour des vêtements*, lub skoncentrowali się na ostatnim zdaniu i słowach *film, DVD* wybierając odpowiedź C *C'est une publicité pour un film*. Informacje zawarte w nagraniu do zadań 1.1. i 1.2. miały odzwierciedlenie w ilustracjach, jednak wyrażenie *danser sur la pointe des pieds* w zadaniu 1.1. mogło być dla uczniów niezrozumiałe, a w zadaniu 1.2. zdający zapewne nie skojarzyli słów *gâteau au café* i *crème anglaise* ze smakiem tortu.

Zadanie 2. (3 punkty)

Na podstawie wysłuchanego dialogu zdający decydowali, które z podanych trzech informacji są zgodne z treścią nagrania, a które nie.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	2.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,83	0,79
	2.2.		0,83	
	2.3.		0,72	

Komentarz

Dla zdających całe zadanie 2. okazało się *łatwe*. 79% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. Było to najłatwiejsze zadanie zarówno w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu, jak i w całym arkuszu egzaminacyjnym. Zadania 2.1. i 2.2. klasyfikowały się jako *łatwe* i miały taką samą rozwiązywalność - 83%. Zadanie 2.3. w 72% zostało rozwiązane poprawnie. Zdający prawdopodobnie nie wyłapali odpowiedzi *Non, merci* na pytanie *Vous avez besoin d'un guide ...?*

Zadanie 3. (3 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu trzech wypowiedzi a następnie przyporządkowaniu każdej z nich odpowiedniego zdania w arkuszu egzaminacyjnym. W zadaniu jedno zdanie zostało podane dodatkowo.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	3.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.).	0,94	0,65
	3.2.		0,45	
	3.3.		0,58	
Komentarz				
Dla zdających zadanie 3. było <i>umiarkowanie trudne</i> . Zadanie cząstkowe 3.1. okazało się <i>bardzo łatwe</i> . Aż 94% rozwiązało je poprawnie. Słowo <i>photo</i> w tej wypowiedzi było powtórzone 3 razy i zdający bez problemu skojarzyli je z zawodem <i>photographe</i> . <i>Trudne</i> natomiast okazało się zadanie 3.2. 45% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi. W tej wypowiedzi nie było jasne jaki zawód chce wykonywać młody człowiek, który powiedział, że jest zupełnie inny od siostry, która jest aktorką, co uczniowie nie skojarzyli, że <i>il ne sera jamais acteur</i> , a ta odpowiedź była poprawną. Zadanie 3.3. okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> . 58% zdających odpowiedziało poprawnie. Uczniowie musieli skojarzyć słowa <i>Radio-France, interview, émissions en direct</i> z zawodem <i>journaliste</i> i zrozumieć zdanie <i>je rêve travailler comme lui</i> .				

Część druga – **reagowanie językowe** - składała się z pięciu zadań. Zdający reagowali na zaistniałe okoliczności przedstawione w wysłuchanym lub przeczytanym tekście oraz przetwarzali treści przedstawione w materiale ikonograficznym lub w języku polskim na język francuski. Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 20 punktów, co stanowiło 40% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 4. (4 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu pojedynczych zdań w formie pytań. Zadaniem zdającego było wybranie odpowiedniej reakcji językowej odpowiadającej kontekstowi sytuacyjnemu nagrania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	4.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (III.1.)	0,41	0,51
	4.2.		0,50	
	4.3.		0,48	
	4.4.		0,65	

Komentarz

Zadanie 4 okazało się dla zdających *umiarkowanie trudne* na granicy z trudnym. 51% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. Było to dla nich najtrudniejsze zadanie w obszarze reagowania językowego. Zadanie to jest trudne do wykonania, gdyż uczniowie słyszą tylko jedno zdanie i muszą je dobrze zrozumieć by poprawnie do niego dopasować reakcję. Zadanie cząstkowe 1.1. okazało się *trudne* (41% poprawnych odpowiedzi). Uczniowie zapewne nie zrozumieli kontekstu użycia słowa *servir*. Zadania 4.2. i 4.3. również wypadły dość słabo, kolejno 50% i 48% poprawnych odpowiedzi. *Umiarkowanie trudne* okazało się zadanie cząstkowe 4.4. 65% zdających dobrze zrozumiało zdanie *Vous avez l'heure, s'il vous plaît* i potrafiło dopasować do niego reakcję *Il est quatre heures*.

Zadanie 5. (4 punkty)

Zadanie polegało na dopasowaniu do czterech pytań poprawnych odpowiedzi wybieranych spośród pięciu możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	5.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (III.1.)	0,67	0,72
	5.2.		0,69	
	5.3.		0,77	
	5.4.		0,73	
Komentarz				
Zadanie 5. okazało się dla zdających <i>łatwe</i> . 72% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. Zadania cząstkowe 5.1. i 5.2. zostały sklasyfikowane jako <i>umiarkowanie trudne</i> , a zadania 5.3 i 5.4 jako <i>łatwe</i> . Uczniowie mieli dopasować właściwą reakcję do pytania. To zadanie okazało się łatwiejsze od poprzedniego, gdyż tu pytania były napisane, a w poprzednim zadaniu uczniowie pytań słuchali.				

Zadanie 6. (4 punkty)

Zadanie to sprawdzało umiejętność reagowania w języku obcym na sytuację opisaną w języku polskim.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	6.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym (III.3.)	0,63	0,75
	6.2.		0,94	
	6.3.		0,71	
	6.4.		0,72	

Komentarz

To zadanie okazało się dla uczniów zadaniem najłatwiejszym w obszarze reagowania językowego. 75% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie, co określa to zadanie jako *łatwe*. Zadanie 6.2. było *bardzo łatwe* dla zdających, aż 94% rozwiązało to zadanie poprawnie wiedząc jak zareagować w sytuacji *Wchodzisz spóźniony/a do klasy. Co powiesz?* Natomiast zadanie 6.1. okazało się *umiarkowanie trudne*. 63% rozwiązało to zadanie poprawnie, choć zdający nie powinni mieć problemów z wybraniem poprawnej odpowiedzi do sytuacji *Chcesz zapytać skąd pochodzi kolega*.

Zadanie 7. (4 punkty)

Zdający uzupełniali brakującymi wyrazami cztery luki w krótkim tekście, w taki sposób, aby otrzymać logiczną i poprawną pod względem gramatycznym i leksykalnym całość.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	7.1.	Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji (III.2.)	0,50	0,54
	7.2.		0,74	
	7.3.		0,64	
	7.4.		0,28	
Komentarz				
54% zdających rozwiązało poprawnie zadanie 7., co oznacza, że poziom tego zadania jest oceniony na <i>umiarkowanie trudny</i> . Zadanie 7.4. przysporzyło uczniom najwięcej problemów. Tylko 28% uczniów rozwiązało poprawnie to zadanie, co określa je jako trudne. W tym zadaniu uczniowie błędnie użyli słowa <i>champions</i> zamiast <i>championnats</i> . <i>Umiarkowanie trudne</i> okazało się zadanie 7.1. - 50% poprawnych odpowiedzi. W zadaniu tym uczniowie błędnie używali konstrukcji <i>pour très longtemps</i> zamiast <i>depuis très longtemps</i> . Zadanie 7.2. zostało ocenione jako <i>łatwe</i> . 74% zdających rozwiązało je poprawnie. Zdający mieli wstawić właściwy czasownik w zdaniu.				

Zadanie 8. (4 punkty)

Zdający uzupełniali brakującymi wyrazami (wybierając jedną spośród trzech podanych możliwości) cztery luki w krótkim tekście, który był opisem ilustracji.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	8.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym (III.3.).	0,92	0,70
	8.2.		0,68	
	8.3.		0,54	
	8.4.		0,68	
Komentarz				
Zadanie 8. okazało się <i>łatwe</i> dla zdających, 70% zdających rozwiązało je poprawnie. Zadania cząstkowe 8.2., 8.3., 8.4. były dla zdających <i>umiarkowanie trudne</i> . Najmniej problemu sprawiło zdającym zadanie 8.1. 92% uczniów rozwiązało je poprawnie, co klasyfikuje je jako <i>bardzo łatwe</i> . Uczniowie na podstawie zdjęcia i kontekstu bez problemu określili pogodę wpisując <i>du soleil</i> w konstrukcję <i>il y a ...., il fait chaud</i> . W zadaniu 8.2. zdający musieli się wykazać znajomością konstrukcji <i>à vélo</i> - 68% poprawnych odpowiedzi.				

Ten sam procent poprawnych odpowiedzi był w zadaniu 8.4., w którym uczniowie musieli użyć poprawnego rodzajnika częściowego przed słowem *eau minérale*. Najmniej poprawnych odpowiedzi zostało udzielonych w zadaniu 8.3. – 54%, gdzie uczniowie na podstawie obrazka powinni byli wybrać słowo *assises* do zdania *elles sont ..... à la terrasse d'un petit café*.

Część trzecia – **odbiór tekstu czytanego** - składała się z 5. zadań. Zadania te sprawdzały umiejętności rozumienia różnorodnych tekstów. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów co stanowiło 40 % całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 9. (4 punkty)

Zadanie to składało się z czterech zadań częściowych. Zdający po przeczytaniu napisów informacyjnych mieli wyselekcjonować informacje, wskazać kontekst sytuacyjny lub określić intencję nadawcy. W zadaniu tym zastosowano technikę wielokrotnego wyboru.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	9.1.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (II.5.)	0,70	0,65
	9.2.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje i selekcjonuje informacje (II.3.)	0,55	
	9.3.		0,61	
	9.4.	Uczeń określa intencje nadawcy tekstu (II.4.)	0,73	

Komentarz

Zadanie to okazało się dla zdających *umiarkowanie trudne*. Zadania częściowe 9.1. i 9.4. okazały się *łatwe* i ich rozwiązywalność wynosiła 70% i 73%. Zdający dobrze skojarzyli *fromage* z *crêmerie*, jak również w ostatnim zadaniu słowa *excuse-moi, je ne peux pas sortir avec toi* z *annuler un rendez-vous*. Zadanie 9.2. sprawiło najwięcej problemu, tylko 55% udzieliło poprawnej odpowiedzi. Zdający prawdopodobnie nie znali wyrażenia *au cœur de Paris* i nie skojarzyli go z *centre-ville*.

Zadanie 10. (4 punkty)

Zdający po przeczytaniu czterech krótkich informacji określali, jakich sytuacji one dotyczą.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	10.1.	Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu (II.2.).	0,60	0,69
	10.2.		0,82	
	10.3.		0,51	
	10.4.		0,84	

Komentarz

Zadanie to okazało się dla zdających *umiarkowanie trudne*. Zadania cząstkowe 10.2. i 10.4. okazały się natomiast *łatwe* (82%, 84%) – zdający poprawnie skojarzyli rady z sytuacją, do której się odnoszą. W zadaniu 10.2. słowo *adresse* naprowadziło zdających na wybór poprawnej sytuacji *écrire à quelqu'un*, a w zadaniu 10.4. słowa *table*, *repas* oraz sztuczce ułatwiły wskazanie sytuacji *Si vous vous mettez à table pour manger*. Zadanie 10.3. sprawiło zdającym najwięcej problemów. 51% zdających rozwiązało je poprawnie. Przypuszczalnie uczniowie nie znali słów *discours*, *couper la parole*, co nie pozwoliło im na skojarzenie ich z sytuacją *Si vous participer à une conversation*.

Zadanie 11. (3 punktów)

Zadanie polegało na zapoznaniu się z tekstem, z którego usunięto trzy zdania. Zdający uzupełniali luki podanymi zdaniami, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasowało do żadnej luki.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	11.1.	Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu (II.6.).	0,41	0,44
	11.2.		0,42	
	11.3.		0,49	
Komentarz				
Zadanie to okazało się najtrudniejsze w obszarze rozumienia tekstu czytanego jak i w skali całego arkusza egzaminacyjnego. Tylko 44% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie, co klasyfikuje je jako <i>trudne</i> . Wszystkie zadania cząstkowe w tym zadaniu były dla zdających <i>trudne</i> . Niewielu zdających potrafiło poprawnie wstawić zdania do tekstu tak, by był on spójny i logiczny. Prawdopodobnie zdający nie skojarzyli słów <i>heureux</i> z <i>la joie</i> . Zakończenie pierwszego akapitu nie łączyło się im w żaden sposób z drugim by wybrać poprawnie zdanie <i>La lettre accompagnant la bouteille était pour lui comme une douche froide</i> .				

Zadanie 12. (4 punkt)

Po przeczytaniu czterech tekstów informacyjnych o młodych osobach i pięciu tekstów o sklepach, należało dopasować do każdej osoby najlepszą ofertę sklepu.

Obszar standardu	Jednostka Testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbior tekstu czytanego	12.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,49	0,54
	12.2.		0,42	
	12.3.		0,69	
	12.4.		0,54	

Komentarz

Zadanie 12 okazało się dla zdających *umiarkowanie trudne*. 54% zdających rozwiązało to zadanie poprawnie. Zadania cząstkowe 12.1. i 12.2. były dla uczniów *trudne*. Rozwiązywalność tych zadań wynosiła kolejno 49% i 42%. W zadaniu 12.1. wspomnienie na początku ubrań i słowo *couleurs vives* prawdopodobnie naprowadziło uczniów na odpowiedź B, gdzie też pojawiło się słowo *couleurs vives*, co nie było poprawną odpowiedzią, gdyż osoba ta kupowała przede wszystkim buty. Natomiast w zadaniu 12.2. zdającym trudno było skojarzyć wypowiedź chłopca ze sklepem *Chic*, gdyż żadne informacje z wypowiedzi chłopca nie odnosiły się do opisu sklepu. Zadanie cząstkowe 12.4. również sprawiło zdającym kłopot – 54% poprawnych odpowiedzi. Uczniowie zapewne nie znali słowa *raffoler*, jak również problemem dla nich okazały się nazwy różnych nakryć głowy *un panama*, *un bonnet*, *une toque*. Najmniej problemu sprawiło zdającym zadanie 12.3. 69% zdających potrafiło prawidłowo je rozwiązać. Zarówno w opisie osoby jak i sklepu pojawiły się słowa *pantalon*, *large*, co naprowadziło uczniów na wybór prawidłowego sklepu.

Zadanie 13. (5 punktów)

W tym zadaniu zdający po przeczytaniu tekstu mieli określić jego główną myśl oraz wybierać właściwą odpowiedź zgodną z jego treścią.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	13.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,67	0,65
	13.2.		0,62	
	13.3.		0,90	
	13.4.		0,53	
	13.5.	Uczeń określa główną myśl tekstu (II.1.)	0,55	
Komentarz				
Zadanie to okazało się dla zdających <i>umiarkowanie trudne</i> (rozwiązywalność 65%). Zadanie cząstkowe 13.3. sprawiło najmniej trudności – 90% poprawnych odpowiedzi. Z tekstu jasno wynikało, że chodzi o <i>sandwich au fromage</i> . Najwięcej trudności przysporzyło zadanie cząstkowe 13.4., gdzie jednak uczniowie bez problemu powinni byli powiązać zdanie z tekstu <i>la qualité du pain</i> z odpowiedzią <i>pain de qualité</i> . W zadaniu 13.5. zdający mieli trudność z określeniem głównej myśli tekstu – 55% poprawnych odpowiedzi.				

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie wyników analizy egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego można stwierdzić, że najlepiej opanowaną umiejętnością językową okazała się umiejętność rozumienia ze słuchu - rozwiązywalność 67%, następnie umiejętność reagowania językowego (64%) a na końcu – odbiór tekstu czytanego (59%).

Zadania sprawdzające **standard I – odbiór tekstu słuchanego** – wskazują, że zdający najlepiej opanowali umiejętność rozumienia ze słuchu. Na ogół dobrze opanowali takie umiejętności jak stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje, selekcjonowanie informacji oraz określanie kontekstu sytuacyjnego. Najwięcej trudności (57%) sprawiło zdającym określenie głównej myśli tekstu.

Najtrudniejsze dla uczniów okazały się zadania sprawdzające umiejętności ze **standardu II – odbiór tekstu czytanego**. Dla zdających te zadania okazały się *umiarkowanie trudne* i jedno zadanie zostało sklasyfikowane jako *trudne*. Uczniowie dość dobrze opanowali określanie kontekstu sytuacyjnego i intencji nadawcy oraz określanie głównych myśli poszczególnych części tekstu. 46% zdających miało problem z wyszukiwaniem i selekcjonowaniem informacji. Najwięcej problemów (56%) sprawiło uczniom rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu.

W obszarze **standardu III – reagowanie językowe** – zdający na ogół dobrze reagowali w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielania, przekazania informacji na podstawie tekstu czytanego, czy przy przetwarzaniu treści tekstu przeczytanego w języku polskim i wyrażeniu ich w języku obcym. Rozwiązywalność w tym standardzie wynosiła 72%, 75% i 70%. Najtrudniejsze dla połowy zdających okazało się reagowanie językowe na podstawie usłyszanych komunikatów jak również rozpoznawanie oraz poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych.

Analiza poszczególnych zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu uczniów do egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego warto zwrócić szczególną uwagę na:

- kształtowanie umiejętności sprawdzanych na egzaminie już na początkowym etapie nauczania,
- ćwiczenia w reagowaniu językowym na podstawie usłyszanych komunikatów,
- rozwijanie umiejętności rozumienia tekstu czytanego, a w szczególności ćwiczenia na tekstach z lukami, oraz wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji,
- ćwiczenie w stosowaniu struktur leksykalno-gramatycznych w sytuacjach komunikacyjnych,
- wzbogacanie słownictwa z tematyki stanowiącej podstawę zadań egzaminacyjnych.

12.3. Język niemiecki

Arkusz egzaminacyjny z języka niemieckiego zawierał 13 zadań zamkniętych (zadań typu prawda / fałsz, zadania na dobieranie oraz zadania wielokrotnego wyboru). Wszystkie zadania były punktowane w systemie 0-1, zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności zapisane w trzech obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych: **odbiór tekstu słuchanego (I), odbiór tekstu czytanego (II) i reagowanie językowe (III).**

Część pierwsza – **odbiór tekstu słuchanego** – składała się z trzech zadań opartych na różnorodnych tekstach nagranych w warunkach studyjnych. Na płycie każdy tekst nagrany był dwa razy z przerwami na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi.

Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 10 punktów, co stanowiło 20% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 1. (4 punkty)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i polegało na wysłuchaniu czterech wypowiedzi. Zdający wybierali spośród trzech możliwości odpowiedź zgodną z treścią nagrania.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	1.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,28	0,46
	1.2.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (I.2.)	0,90	
	1.3.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,40	
	1.4.	Uczeń określa główną myśl tekstu (I.1)	0,28	

Komentarz

Najtrudniejsze okazało się pierwsze i ostatnie zadanie cząstkowe, które rozwiązało tylko 28% zdających. Mimo iż zadanie dotyczyło dość popularnych słówek związanych z ubraniami, wybór właściwej informacji okazał się jednak trudny. Powodem mogło być duże nagromadzenie słownictwa w wypowiedzi: *Hose, Pullis, Socken*. Słówka te wystąpiły zarówno w nagraniu, jak i na ilustracjach, więc jeśli uczniowie nie zrozumieli kontekstu, mieli duży problem z wyselekcjonowaniem dobrego wariantu. Równie trudne było czwarte zadanie, w którym główna myśl nie była jednoznaczna: w wypowiedzi jest mowa o spacerze i zwierzątku, jeśli uczeń zna tylko słówka, a nie rozumie całości tekstu, może mieć trudność w określeniu jego głównej myśli. W zadaniu pierwszym znajduje się również zadanie cząstkowe (1.2), które ma najwyższą rozwiązywalność, aż 90%. Uczniowie skojarzyli słowa kluczowe: *Skelett, Dinosaurier* z odpowiednią ilustracją. Dla zdających zadanie 1. okazało się jednak *trudne* i miało najniższą zdawalność, 46%, w tym obszarze standardów.

Zadanie 2. (3 punkty)

Na podstawie informacji zawartych w dialogu zdający decydowali, które z podanych trzech informacji były zgodne treścią nagrania, a które nie.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	2.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,66	0,59
	2.2.		0,43	
	2.3.		0,69	
Komentarz				
<p>To zadanie okazało się dla <i>umiarkowanie trudne</i>, rozwiązało je 59 % uczniów. Zadanie 2.2 to zadanie trudne według wskaźnika łatwości, natomiast zadania 2.1 i 2.3 były <i>umiarkowanie trudne</i>. W drugim zadaniu częściowym uczeń mógł mieć problem ze stwierdzeniem poprawności informacji, gdyż nagranie zawierało wyrażenie: <i>Tabletten gegen Husten verschreiben</i>, a w arkuszu występuje sformułowanie <i>Hustensaft einnehmen</i>. Obydwa sformułowania są skomplikowane poprzez dwa całkiem różne i trudne czasowniki <i>einnehmen</i> i <i>verschreiben</i>. Nawet jeśli uczeń wyselekcjonował słowo <i>Husten</i>, mógł nie zrozumieć kontekstu informacji, stąd tak niska rozwiązywalność. W pierwszym zadaniu częściowym zdający mogli nie znać wyrażenia: <i>Kein Fieber mehr</i>, dlatego nie potrafili poprawnie rozwiązać tego zadania.</p> <p>W ostatnim zadaniu uczniowie musieli wychwycić różnicę między <i>in zwei Tagen</i> a <i>in einer Woche</i> lub powtórzoną informacją <i>sieben Tage</i>, dlatego łatwość tego zadania częściowego była najwyższa.</p>				

Zadanie 3. (3 punkty)

Zadanie polegało na wysłuchaniu trzech wypowiedzi, a następnie przyporządkowaniu do każdej wypowiedzi odpowiedniego zdania w arkuszu egzaminacyjnym. Zdający wybierali spośród czterech możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	3.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,59	0,71
	3.2.		0,75	
	3.3.		0,80	
Komentarz W tym obszarze standardów było to zadanie najłatwiejsze, także wskaźnik łatwości pozwala określić to zadanie jako <i>łatwe</i> (71% zdawalności). Najwyższą zdawalność miało zadanie 3.3, w którym mamy dłuższą wypowiedź o roli ojca w poznawaniu przez syna piłki nożnej, co zdający łatwo mogli skojarzyć z jedynym zdaniem, w którym wystąpiło słowo <i>Vater</i> . W zadaniu 3.2 uczniowie porównując wypowiedź i zdania w arkuszu szybko mogli wyselekcjonować słowa: <i>Computerspiel</i> , <i>Computer</i> i <i>Spiele</i> , co znacznie uprościło im rozwiązanie. Umiarkowanie trudne było zadanie cząstkowe 3.1, ponieważ w obu zdaniach C i B wystąpiło słowo <i>Fußballfans</i> . Dlatego, jeśli zdający nie zrozumieli dobrze kontekstu wypowiedzi, mogli wybrać błędny dystraktor.				

Część druga – **reagowanie językowe** – składała się z pięciu zadań. Zdający musiał zareagować w różnych sytuacjach komunikacyjnych przedstawionych w wysłuchanym lub przeczytanym tekście oraz przetworzyć treści przedstawione w materiale ikonograficznym lub w języku polskim na język niemiecki. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 4. (4 punkty)

Zadanie sprawdzało umiejętność reagowania na treść przedstawioną w postaci tekstu słuchanego. Zdający po wysłuchaniu pojedynczych zdań wybierali właściwą reakcję, dopasowując do czterech usłyszanych pytań właściwą odpowiedź.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	4.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy. (III.1.)	0,43	0,43
	4.2.		0,23	
	4.3.		0,67	
	4.4.		0,39	

Komentarz

Zadanie to należy w całości do zadań *trudnych* i jest najtrudniejszym zadaniem w tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym (wskaźnik łatwości: 0,43). W zadaniu 4.2 zdający musieli zrozumieć sens pytania w nagraniu, aby wybrać właściwą odpowiedź. Jeśli błędnie zinterpretowali zaimek pytający *womit*, mogli zamiast werstraktora *mit dem Zug* zasugerować się wyrażeniem *mit meinem Freund* (stąd tak niska rozwiązywalność 23%). Kolejnym *trudnym* zadaniem cząstkowym jest 4.4, w którym poprawny wybór *Ja, ich möchte etwas essen* utrudniała struktura *Gut, ich bringe dir ein Eis*, którą uczeń też mógł zinterpretować jako właściwą. W zadaniu 4.1 uczniowie musieli wybrać spośród trzech struktur związanych z określeniami czasu, jeśli nie znali oni subtelnych różnic między nimi, mogli wybrać błędnie. Najwyższą zdawalność w tym zadaniu miało zadanie 4.3 (67%), w którym zdający łatwo mogli wyselekcjonować dobrą odpowiedź *nichts zu danken*, poprzez skojarzenie ze słowem *Danke* w nagraniu.

Zadanie 5. (4 punkty)

Zadanie polegało na dopasowaniu do czterech pytań poprawnych odpowiedzi wybieranych spośród pięciu możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	5.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy. (III.1.)	0,49	0,61
	5.2.		0,71	
	5.3.		0,64	
	5.4.		0,58	
Komentarz <p>Jest to zadanie <i>umiarkowanie trudne</i> (rozwiązywalność 61%). Najtrudniejsze dla zdających okazało się połączenie pytania o opinię w zadaniu 5.1. (<i>Wie findest du meine Jacke?</i>) z właściwą odpowiedzią (<i>Die steht dir gut</i>). 58% zdających rozwiązało poprawnie zadanie 5.4. Tu problematyczne okazało się skojarzenie pytania o opinię dotyczącą pokoju z odpowiedzią, w której nie pojawiło się słowo <i>Zimmer</i>. Kolejne co do łatwości było zadanie 5.3 z rozwiązywalnością 64%. W zadaniu tym pytanie związane z osobą nauczyciela biologii uczniowie mogli łatwo połączyć ze słówkiem <i>sympathisch</i>. Najwyższą rozwiązywalność miało zadanie 5.2 Pytanie: <i>Wie komme ich zur Post?</i> aż 71% zdających połączyło z odpowiedzią: <i>Diese Straße entlang</i>.</p>				

Zadanie 6. (4 punkty)

Zadanie to sprawdzało umiejętność reagowania w języku obcym na sytuację opisaną w języku polskim.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	6.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym. (III.3.)	0,55	0,63
	6.2.		0,46	
	6.3.		0,73	
	6.4.		0,77	

Komentarz

Kolejne zadanie także interpretuje się jako zadanie *umiarkowanie trudne*; zwłaszcza zadania cząstkowe 6.1 (55%) i 6.2 (46%), natomiast dwa ostatnie zadania należą do łatwych (zdawalność powyżej 70%). Zadania 6.4 nie rozwiązało jedynie 23% uczniów, werstraktor *Das tut mir echt leid*, jako jedyny zawierał w sobie wyrażenie żalu, poza tym konstrukcja ta jest zdającym dość dobrze znana. Z kolei w zadaniu 6.2 werstraktor *Das sehe ich aber ganz anders* jest dość rzadko używany jako całkowita struktura i mógł zostać przez uczniów niezrozumiany – nawet jeśli znali w nim pojedyncze słowa. W zadaniu 6.1 zdający musieli zrozumieć dokładnie sens każdego wariantu, aby wybrać poprawnie, ponieważ każda konstrukcja była do siebie podobna.

Zadanie 7. (4 punkty)

Zdający po zapoznaniu się z treścią zadania wybierali właściwe i poprawne pod względem gramatycznym i leksykalnym uzupełnienia luk w liście, wybierając jedną z trzech możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	7.1.	Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji. (III.2.)	0,47	0,58
	7.2.		0,87	
	7.3.		0,64	
	7.4.		0,33	

Komentarz

Zadanie 7 również należy do zadań *umiarkowanie trudnych* (według wskaźnika łatwości 58%). Najwięcej problemów uczniowie mieli z ostatnim zadaniem częściowym i zostało ono poprawnie rozwiązane tylko przez 33% zdających. Zadanie to było związane z wyborem właściwej formy przeszłej (Partizip Perfekt) czasownika *verlieren* i potwierdza, że zadania gramatyczne przysparzają uczniom najwięcej problemów. W zadaniu 7.1 uczniowie musieli wybrać właściwy czasownik, pasujący logicznie do kontekstu zdania. Werstraktor *bekommen* wystąpił w otoczeniu czasownika *geschickt*, który również dobrze komponował się ze słowem *Brief* z tekstu, co w dużym stopniu utrudniło wybór. Najwięcej uczniów, aż 87%, rozwiązało zadanie 7.2, w którym wybór był dość jednoznaczny, gdyż werstraktor *Fan* wystąpił wśród znanych słów i dodatkowo jako jedyny pasował do konstrukcji związanej z *Harry Potter*'em. Zadanie 7.3 polegało na wybraniu poprawnego spójnika i zostało błędnie zinterpretowane przez aż 36% zdających.

Zadanie 8. (4 punkty)

Zadanie miało formę tekstu z lukami. Tekst – opis ilustracji – należało uzupełnić odpowiednimi wyrazami, wybierając za każdym razem jedną spośród trzech podanych możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	8.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym. (III.3.)	0,85	0,69
	8.2.		0,81	
	8.3.		0,45	
	8.4.		0,64	

Komentarz

Najwyższą rozwiązywalność (aż 69%) w obszarze standardów związanym z reagowaniem językowym miało zadanie 8, a z kolei w nim zadanie częściowe 8.1 (85%). Werstraktor: *Garten* wystąpił w sąsiedztwie dwóch dość znanych i jednoznacznych słów: *Badezimmer* oraz *Keller*. Podobnie ma się rzecz z kolejnym zadaniem częściowym 8.2 (81% rozwiązywalności), w którym zdający nie mieli większej trudności z wyborem właściwej wersji *in*. Najniższą rozwiązywalność miało zadanie 8.3, co wynikało z niskiej znajomości odmiany przymiotnika. W ostatnim zadaniu częściowym uczniowie musieli dokładnie zrozumieć sens zdania, aby dobrać właściwe słowo do czasownika *machen*. Wybór między *Probleme*, *Spaß* i *Ärger* bez zrozumienia zdania nie był aż tak jednoznaczny, stąd rozwiązywalność 64%, co czyni to zadanie *umiarkowanie trudnym*.

Część trzecia – **odbiór tekstu czytanego** – składała się z pięciu zadań. Zadanie te sprawdzały umiejętność rozumienia różnorodnych tekstów. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 9. (4 punkty)

Zadanie to składało się z czterech zadań częściowych. Zdający po przeczytaniu tekstów informacyjnych mieli wyselekcjonować informacje, wskazać kontekst sytuacyjny lub określić intencję nadawcy tekstu. W zadaniu tym zastosowano technikę wielokrotnego wyboru.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	9.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,52	0,56
	9.2.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny. (II.5.)	0,76	
	9.3.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,43	
	9.4.	Uczeń określa intencję nadawcy tekstu. (II.4.)	0,53	

Komentarz

Zadanie to ze zdawalnością 56% należy do zadań *umiarkowanie trudnych*. Najlepiej uczniowie rozwiązali drugie zadanie częściowe, w którym musieli określić kontekst sytuacyjny związany z muzeum. Znacząco pomocne były na pewno podane ceny oraz wyrażenie *Fotoerlaubnis 1Euro*. Podobną rozwiązywalność miały pierwsze i ostatnie zadanie częściowe 52% i 53%. W pierwszym zadaniu ważne było zrozumienie słowa kluczowego *Abendkleid*, żeby wybrać odpowiedni wariant. W ostatnim zadaniu zdający musiał właściwie zrozumieć całą wiadomość tekstową, aby wyselekcjonować dobrze intencję nadawcy SMS-a. Najslabiej wypadło zadanie 9.3 i ze zdawalnością 43% należy do zadań trudnych. Zdający nie potrafili podjąć poprawnej decyzji, ponieważ każda odpowiedź proponowana była w jakimś stopniu w tekście – tablicy informacyjnej – zawarta. Dodatkowo tu mogła zawarzyć nieznaną im czasownika modalnego *dürfen*.

Zadanie 10. (4 punkty)

Zdający po przeczytaniu czterech krótkich tekstów wybierali do nich pytania spośród pięciu możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	10.1.	Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu (II.2.)	0,43	0,47
	10.2.		0,42	
	10.3.		0,56	
	10.4.		0,45	

Komentarz

Zadanie to miało najmniejszą zdawalność w trzeciej części egzaminu gimnazjalnego i zostało poprawnie rozwiązane przez 47% uczniów. Dla zdających było ono ogólnie *trudne*, a większość zadań miała rozwiązywalność na podobnym poziomie. Uczniowie musieli zrozumieć dokładnie wszystkie pytania i odnaleźć w tekście główną myśl. W czterech pytaniach pojawiło się słowo *Weihnachtsmarkt*, co jeszcze bardziej utrudniło wybór właściwego wariantu. Najlepiej wypadło zadanie 10.3, gdzie w tekście na pytanie, co przygotowali organizatorzy, wymieniono kilka atrakcji (*kleine Geschenke, ein Foto machen, Chöre und Musikgruppen*), co pomogło w interpretacji fragmentu.

Zadanie 11. (3 punkty)

Zadanie polegało na zapoznaniu się z treścią listu, z którego usunięto trzy zdania. Uczniowie uzupełniali luki podanymi zdaniami, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasowało do żadnej luki.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	11.1.	Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu. (II.6.)	0,65	0,59
	11.2.		0,63	
	11.3.		0,48	

Komentarz

To zadanie rozwiązało 59% zdających, okazało się ono *umiarkowanie trudne*. Zadanie wymagało od uczniów przeprowadzenia analizy związków między poszczególnymi częściami tekstu oraz zrozumienia podanych zdań stanowiących uzupełnienie luk. Najmniej zdających rozwiązało zadanie 11.3 (48%), w którym poprawną odpowiedzią było zdanie: *Ich bin dann in etwa 10 Minuten im centrum*, a niewiele osób powiązało je ze zdaniem poprzedzającym. Pozostałe dwa zadania należą do zadań o umiarkowanie trudnym wskaźniku. Zadanie pierwsze uczniowie mogli rozwiązać na zasadzie skojarzenia semantycznego dość znanych słów *Familie* i *Bruder* oraz *Wohnung* i *wohnen*. Również w zadaniu 11.2 zdający prawdopodobnie powiązali ze sobą wyrażenie kluczowe *ein riesiger Park* i *Hund* z wariantem *Platz zum Laufen*.

Zadanie 12. (4 punkty)

Zadanie to składało się z czterech zadań częściowych. Zdający po przeczytaniu czterech tekstów informacyjnych o osobach i pięciu o czasopismach mieli wyselekcjonować informacje, które miały im pomóc dobrać czasopismo do konkretnej osoby.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	12.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,75	0,64
	12.2.		0,80	
	12.3.		0,59	
	12.4.		0,42	

Komentarz

Zadanie 12 zostało rozwiązane aż przez 64% i należy w części dotyczącej odbioru tekstu czytanego do zadań najłatwiejszych. Stosunkowo proste (80%) okazało się zadanie 12.2, w którym zdający mogli łatwo połączyć ze sobą dwa teksty, gdyż oba zawierały internacjonalizmy *Horoskope* i *Astrologe*. Także w zadaniu 12.1 w informacjach powtórzyło się słowo kluczowe *Tiere*. Najwięcej problemów przysporzyły uczniom teksty w ostatnim zadaniu częściowym (rozwiązywalność 42%). Być może zdający skupili się za bardzo na pierwszej części tekstu o Janie, w której mówi on, że większość czasopism go nudzi i są głupie, a nie na jego wypowiedzi o podróżach po świecie.

Zadanie 13. (5 punktów)

W zadaniu tym zdający po przeczytaniu tekstu wybrali odpowiedź na pytanie zgodną z treścią tekstu. W zadaniu tym zastosowano technikę wielokrotnego wyboru.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	13.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,29	0,49
	13.2.		0,54	
	13.3.		0,71	
	13.4.		0,44	
	13.5	Uczeń określa główną myśl tekstu (II.1.)	0,49	

Komentarz

Zadanie to jest drugim, co do trudności, zadaniem w tym obszarze standardów i ma rozwiązywalność 49%. Pierwsze zadanie cząstkowe miało rozwiązywalność 29%, czego powodem mogło być wymienienie tych samych osób w odpowiedziach, które są wymienione w tekście, jednak w innym znaczeniu. Bez wnikliwej analizy tekstu zdający mógł nie wyselekcjonować informacji. Z kolei w najłatwiejszym zadaniu 13.3 pomocne mogły być słowa kluczowe: *Ausflüge nach London, interessante Plätze, Souvenirs*, które zdający mogli łatwo skojarzyć z jedną z odpowiedzi: *Sie hat London besichtigt*. W zadaniu 13.2 również można było szybko połączyć semantycznie *nett, freundliche Stimmung* w odniesieniu do nauczycieli z odpowiedzią: *sympathisch*.

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie analizy wyników egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego można stwierdzić, że uczniowie najlepiej opanowali umiejętności językowe z obszaru *III odbiór tekstu czytanego*. Rozwiązywalność zadań sprawdzających te umiejętności wyniosła 59%, następnie *odbiór tekstu słuchanego* (rozwiązywalność 58%), a na końcu – *reagowanie językowe* (rozwiązywalność 54%).

W tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym z języka niemieckiego nie wystąpiły zadania *bardzo trudne*, a rozwiązywalność zadań nie spadła poniżej 43%.

W zadaniach sprawdzających **standard I – odbiór tekstu słuchanego** – zdający na ogół dobrze opanowali określenie kontekstu sytuacyjnego. Stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje i wyselekcjonowanie określonych informacji było na różnym poziomie. Najwięcej trudności sprawiło zdającym określenie głównej myśli tekstu.

W obszarze **standardu II – odbiór tekstu czytanego** – zdający dobrze radzili sobie ze stwierdzeniem, czy tekst zawiera określone informacje, najtrudniejsze okazało się określenie głównej myśli tekstu.

W zadaniach sprawdzających umiejętności ze **standardu III – reagowanie językowe** zdający wykazali się umiejętnością przetwarzania treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrażania ich w języku obcym. Najtrudniejsze okazało się właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych w celu uzyskania lub udzielenia informacji.

Analiza poszczególnych zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu uczniów do egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego warto zwrócić szczególną uwagę na:

- motywowanie uczniów do systematycznego wzbogacania słownictwa i struktur leksykalno-gramatycznych, co jest niezbędne do pojmowania ogólnego sensu tekstów słuchanych i czytanych, a także efektywnej komunikacji,
- rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu poprzez jak najczęstsze wykorzystywanie na lekcji nagrań, a także umiejętności rozumienia tekstu czytanego poprzez stosowanie materiałów autentycznych,
- kształcenie umiejętności rozwiązywania zadań egzaminacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem zadań wymagających określania głównej myśli tekstu oraz selekcjonowania informacji,
- ćwiczenie umiejętności rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu czytanego oraz właściwego reagowania w odpowiednich kontekstach sytuacyjnych w języku obcym,
- w przypadku tekstów słuchanych i czytanych uświadomienie uczniom konieczności rozumienia ogólnego sensu, a nie poszczególnych wyrazów.

12.4. Język rosyjski

Arkusz egzaminacyjny z języka rosyjskiego zawierał 13 zadań zamkniętych (zadań typu prawda / fałsz, zadań na dobieranie oraz zadań wielokrotnego wyboru). Wszystkie zadania były punktowane w systemie 0-1, zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności zapisane w trzech obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych: **odbiór tekstu słuchanego (I), odbiór tekstu czytanego (II) i reagowanie językowe (III).**

Część pierwsza – **odbiór tekstu słuchanego** – składała się z trzech zadań opartych na różnorodnych tekstach nagranych w warunkach studyjnych. Na płycie każdy tekst nagrany był dwa razy z przerwami na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi.

Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać 10 punktów, co stanowiło 20% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 1. (4 punkty)

Zadaniem zdających było wysłuchanie czterech tekstów – jednego komunikatu, dwóch dialogów i jednej informacji SMS – nagranych w warunkach studyjnych, warianty odpowiedzi do trzech zadań cząstkowych zilustrowane były rysunkami i wybranie spośród trzech możliwości odpowiedzi zgodnej z treścią nagrania.

Obszar Standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu Słuchanego	1.1.	Uczeń określa główną myśl tekstu (I.1)	0,33	0,40
	1.2.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (I.2.)	0,28	
	1.3.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,26	
	1.4.		0,57	
Komentarz Trzy zadania cząstkowe okazały się dla zdających <i>trudne</i> , a czwarte – <i>umiarkowanie trudne</i> . Wynikało to zapewne z niezrozumienia niektórych, trudnych dla zdających słów np. <i>курсировать</i> , <i>пенетация</i> , <i>ноболтаем</i> . Trzecie zadanie wymagało zrozumienia sensu informacji i mimo, że nie zawierało trudnego słownictwa, okazało się najtrudniejsze.				

Zadanie 2. (3 punkty)

Po wysłuchaniu rozmowy telefonicznej zdający decydowali, które z podanych trzech informacji były zgodne z treścią nagrania, a które nie.

Obszar Standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu Słuchanego	2.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,37	0,49
	2.2.		0,51	
	2.3.		0,59	
Komentarz Dla zdających zadanie okazało się <i>trudne</i> . Tekst nie zawierał trudnych słów, co umożliwiało zrozumienie sensu dialogu. Zdający zrozumieli kontekst wyrażenia <i>историческая викторина, оплачивается дополнительно</i> i zapewne dlatego zadania częścikowe 2.2. oraz 2.3. były <i>umiarkowanie trudne</i> .				

Zadanie 3. (3 punkty).

Zadanie polegało na wysłuchaniu trzech wypowiedzi, a następnie przyporządkowaniu do każdej z nich odpowiedniego zdania w arkuszu egzaminacyjnych. Zdający wybierali spośród czterech możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu słuchanego	3.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (I.3.)	0,25	0,23
	3.2.		0,27	
	3.3.		0,18	
Komentarz				
Zadanie było <i>trudne</i> . <i>Bardzo trudne</i> okazało się zadanie cząstkowe 3.3. prawdopodobnie z powodu niezrozumienia tekstu pełnego takich słów, jak: <i>юридическая, престижная, полезная, зарплата, воспитывает, поддерживать</i> .				

Część druga – **reagowanie językowe** – składała się z pięciu zadań. Zdający musiał zareagować na zaistniałe okoliczności przedstawione w wysłuchanym lub przeczytanym tekście oraz przetworzyć treści przedstawione w materiale ikonograficznym lub w języku polskim na język rosyjski. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 4. (4 punkty)

Zdający po wysłuchaniu jednozdaniowych wypowiedzi użytych w typowych sytuacjach komunikacyjnych dobierali właściwą reakcję z trzech podanych możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	4.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (III.1.)	0,33	0,30
	4.2.		0,38	
	4.3.		0,27	
	4.4.		0,22	
Komentarz				
Zadanie okazało się dla zdających <i>trudne</i> . Wypowiedzi nie zawierały szczególnie trudnych wyrazów, były bardzo zwięzłe i typowe dla okoliczności, jednak na zadanie cząstkowe 4.4. prawidłowo zareagowało tylko 22 % zdających.				

Zadanie 5. (4 punkty)

Zadanie dotyczyło zrozumienia treści podanych pytań i wybrania właściwej reakcji do każdego z nich. Jedna dodatkowo podana reakcja nie pasowała do żadnego z pytań.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	5.1.	Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (III.1.)	0,20	0,20
	5.2.		0,15	
	5.3.		0,25	
	5.4.		0,18	
Komentarz				
Dwa zadania cząstkowe – 5.2. oraz 5.4. były dla zdających <i>bardzo trudne</i> a pozostałe – <i>trudne</i> . Słownictwo stosunkowo łatwe nie umożliwiała jednak dokonania właściwego doboru odpowiedzi. Jest to zapewne spowodowane słabą znajomością odmian koniugacyjnych czasowników, a problemy z czasownikiem <i>увлекаться</i> spowodowały, że tylko 15 % zdających wybrało prawidłową reakcję.				

Zadanie 6. (4 punkty)

Zdający po przeczytaniu czterech sytuacji opisanych w języku polskim dobierali odpowiednią reakcję w języku rosyjskim, wybierając w każdym zadaniu cząstkowym jedną z trzech propozycji.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	6.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym (III.3.)	0,27	0,35
	6.2.		0,35	
	6.3.		0,45	
	6.4.		0,32	

Komentarz

Zadanie to również okazało się dla zdających *trudne*, chociaż przykłady zawierały słownictwo często używane w tekstach podręcznikowych. Najbardziej kłopotliwe dla zdających okazało się zadanie 6.1. w którym tylko 27 % zdających odróżniło i prawidłowo wskazało odpowiedź z osobową formą czasownika *поздравлять*, który bardzo często nie jest kojarzony ze znaczeniem „gratulować” tylko z czasownikiem „pozdrawiać”.

Zadanie 7. (4 punkty)

Zdający po zapoznaniu się z treścią zadania wybierali właściwe i poprawne pod względem gramatycznym i leksykalnym uzupełnienie luk w tekście, wybierając jedną z trzech możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	7.1.	Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji (III.2.)	0,40	0,40
	7.2.		0,45	
	7.3.		0,37	
	7.4.		0,37	

Komentarz

Wszystkie zadania cząstkowe były dla zdających *trudne*. Wprawdzie tekst był krótki, ale słowa *нужно, реценз, успех, озорчить, расстроит* mogły spowodować błędne reakcje językowe.

Zadanie 8. (4 punkty)

Zdający wybierali jedną z trzech możliwości uzupełniając cztery luki w tekście opisującym ilustrację, tak aby otrzymać logiczny i poprawny opis.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
reagowanie językowe	8.1.	Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku polskim (III.3.)	0,50	0,42
	8.2.		0,40	
	8.3.		0,35	
	8.4.		0,41	
Komentarz				
Zadanie cząstkowe 8.1. okazało się dla zdających <i>umiarkowanie trudne</i> , zapewne z powodu podobnej formy polskiego zaimka <i>niej</i> i rosyjskiego <i>неў</i> i dlatego aż 50 % zdających wybrało właściwą odpowiedź. Chociaż tekst był bardzo krótki, zadanie okazało się trudne dla zdających.				

Część trzecia – **odbiór tekstu czytanego** – składała się z pięciu zadań. Zadania te sprawdzały umiejętność rozumienia różnorodnych tekstów. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów, co stanowiło 40% całego arkusza egzaminacyjnego.

Zadanie 9. (4 punkty)

Zadanie opierało się na tekście w języku rosyjskim zawartym w materiale ilustracyjnym, a zdający wybierali w każdym z czterech zadań częściowych właściwą i zgodną z treścią tekstu informację. Każdą informację wybierali z trzech proponowanych możliwości.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	9.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,31	0,34
	9.2.	Uczeń określa kontekst sytuacyjny (II.5)	0,38	
	9.3.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,31	
	9.4.	Uczeń określa intencję nadawcy tekstu (II.4)	0,37	

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności
Komentarz Zadanie było dla zdających <i>trudne</i> i chociaż ilustracje były czytelne to teksty w nich zawarte nie ułatwiły wyboru, a nieznanomość tak łatwej leksyki jak <i>хозяйка, любое время, приходящая, гостиная</i> utrudniała prawidłowy wybór. Prawdopodobnie pobieżne tylko przeczytanie dłuższych w jednym zadaniu tekstów spowodowało ten wynik.			

Zadanie 10. (4 punkty)

Po przeczytaniu czterech krótkich tekstów zdający dobierali właściwe pytanie do każdego z nich. Jedno pytanie było dodatkowe i nie pasowało do żadnego z tekstów.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	10.1.	Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu. (II.2.)	0,21	0,19
	10.2.		0,23	
	10.3.		0,19	
	10.4.		0,14	
Komentarz Zadanie okazało się dla zdających <i>bardzo trudne</i> (zadania 10.3. 10.4. – bardzo trudne). Teksty wymagały od zdających znajomości wielu trudnych słów – <i>постоянные и новые пользователи сети, резко, развлечься, существование, общение, сайты, разнообразие, втягивает</i> . Było to najtrudniejsze zadanie w całym arkuszu egzaminacyjnym – potwierdzeniem tego jest najniższy wskaźnik w zadaniu 10.4.				

Zadanie 11. (3 punkty)

Zadanie polegało na uzupełnieniu luk usuniętymi zdaniami tak, aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie dodatkowe nie pasowało do żadnej luki.

Obszar standard	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	11.1.	Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu. (II.6.)	0,21	0,26
	11.2.		0,29	
	11.3.		0,26	

Komentarz

Zadanie było dla zdających *trudne*. Niskie wskaźniki łatwości mogą sugerować, że jedno z ostatnich zadań uczniowie przeczytali bez należytej uwagi, analizy poszczególnych części tekstu i wybierali błędne rozwiązania. Trudne mogły być dla zdających słowa i wyrażenia: *плейер, обращать внимание, толкнуть, наушники, глаза из орбит не выкатились, заново*. Najtrudniejsze było zadanie cząstkowe 11.1.

Zadanie 12. (4 punkty)

Po przeczytaniu czterech tekstów informacyjnych o młodych osobach i pięciu tekstów o sklepach, należało dopasować do każdej osoby najlepszą ofertę sklepu.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	12.1.	Uczeń stwierdza czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.).	0,21	0,21
	12.2.		0,25	
	12.3.		0,19	
	12.4.		0,19	

Komentarz

W tym zadaniu trudno było zdającemu odróżnić tę dodatkową, zbędną ofertę ponieważ tekst był bardzo długi i zawierał znaczną ilość słów trudnych dla zdającego – *удобная, кроссовки, выходные, развлечение, обычно, предпочитать, посетить, обслуживание, скидка* – a dobieranie odpowiednich słów zbyt często okazywało się błędne. Bardzo trudne okazały się zadania cząstkowe 12.3. oraz 12.4.

Zadanie 13. (5 punktów)

Po przeczytaniu tekstu zdający wybierali z trzech możliwych jedną odpowiedź, właściwą i zgodną z treścią podanego tekstu.

Obszar standardu	Jednostka testu	Standard	Wartość wskaźnika łatwości zadań i czynności	
odbiór tekstu czytanego	13.1.	Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje (II.3.)	0,28	0,33
	13.2.		0,38	
	13.3.		0,33	
	13.4.		0,38	
	13.5.	Uczeń określa główną myśl tekstu. (II.1.)	0,30	
Komentarz Zadanie, podobnie jak większość poprzednich, okazało się dla zdających <i>trudne</i> , wymagało znajomości leksyki, uważnego czytania i zrozumienia kilku ostatnich zdań (<i>по сотовому будет удобнее договориться, я обязательно ей позволю!</i>) Nieznajomość zwrotu <i>выпускной класс</i> również utrudniała prawidłowy wybór i dlatego zadanie 13.1. prawidłowo rozwiązało tylko 28% zdających.				

Podsumowanie i wnioski

Na podstawie analizy wyników egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego można stwierdzić, że żadna z umiejętności językowych nie została opanowana w stopniu zadowalającym (standard I odbiór tekstu słuchanego - rozwiązywalność 38%, standard II odbiór tekstu czytanego – rozwiązywalność 27%, standard III reagowanie językowe – rozwiązywalność 33%). Zadania sprawdzające poszczególne standardy okazały się dla zdających *bardzo trudne* (zadanie 3.3., 5.2., 5.4., 10.3., 10.4., 12.3. i 12.4.) *trudne* (zadania 1.1., 1.2., 1.3., 2.1., 3.1., 3.2., 3.4., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.3., 6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 8.2., 8.3., 8.4., 9.1., 9.2., 9.3., 9.4., 10.1., 10.2., 11.1., 11.2., 11.3., 12.1., 12.2., 13.1., 13.2., 13.3., 13.4., 13.5.) i *umiarkowanie trudne* (zadania 1.4, 2.2, 2.3, 8.1).

Najtrudniej było zdającym określić główną myśl poszczególnych części tekstu - zadanie 10. (wskaźnik 0,19), dobrać właściwą reakcję językową – zadanie 5. (wskaźnik 0,20), oraz wyszukać i selekcjonować informacje w tekście – zadanie 12. (wskaźnik 0,21). Najlepiej zostało rozwiązane zadanie 2. (wskaźnik 0,49) sprawdzające odbiór tekstu słuchanego.

Wyraźnie widać na podstawie tych danych, że uczniowie mają kłopoty z długimi tekstami, trudniejszą leksyką i znaczną ilością informacji. Zaskakująco niski był rezultat dotyczący reagowania językowego w zadaniu 5, które było krótkie, zwarte i wydaje się – łatwe leksykalnie.

Analiza poszczególnych zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu uczniów do egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego należy w szczególności:

- komunikować się z uczniami wyłącznie w języku rosyjskim, aby po wielu próbach, po pewnym czasie, wręcz odruchowo właściwie reagowali językowo w sytuacjach codziennych, w konkretnych kontekstach sytuacyjnych,
- wzbogacać słownictwo zdających, rozwijać umiejętności rozumienia kontekstu,
- rozwijać umiejętność rozumienia ze słuchu poprzez jak najczęstsze wykorzystywanie na lekcji nagrań z rosyjskimi tekstami,
- uczyć użycia struktur leksykalno-gramatycznych w sytuacjach komunikacyjnych,
- w przypadku tekstów słuchanych i czytanych uświadamiać uczniom konieczność rozumienia ogólnego sensu, a nie poszczególnych wyrazów,
- zachęcać uczniów do korzystania z rosyjskich stron internetowych w celu rozwijania umiejętności czytania ze zrozumieniem,
- motywować uczniów do ciągłego wzbogacania słownictwa poprzez oglądanie kanałów TV rosyjskojęzycznych, dostępnych w sieciach kablowych i na platformach satelitarnych,
- kształtować umiejętności językowe i chęć poznawania języka i kultury rosyjskiej poprzez zajęcia z języka rosyjskiego np. w pracowni komputerowej.